Nº 7884. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. Aº. 1857.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
Voor Amsterdam........ƒ 7.50. Voor de overige Steden des Rijks ƒ 8.50.
De Zondags-Editie....... „ 1.50. Afzonderlijke Couranten...... „ 0.10.
Ieder loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Maandag 23 Maart.
UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.
Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIEN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld........ƒ 1.75.
Iedere regel meerder.......................................„ 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate de ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

Tweede Editie.

ZONDAG-AVOND.

LAATSTE AANMANING.

HH. BOEKHANDELAREN, POSTDIRECTEUREN en verdere INTEEKENAREN op het *Algemeen Handelsblad*, worden verzocht de verschuldigde Abonnements-Gelden, over het 1ste Kwartaal 1857, *onmiddellijk* aan de Ondergeteekenden te remitteren, ten einde geene staking in de toezending dezer Courant te ondervinden.

Het bedrag te zenden per *Postwissel*, aan alle Postkantoren ad 1 pCt verkrijgbaar. **GEBROEDERS DIEDERICHS.**

AMSTERDAM, 21 Maart 1857.

STATISTIEK — POLITIEWEZEN OVER 1855.

Dezer dagen zijn door den minister van justitie aan alle ambtenaren van politie en justitie toegezonden de statistieke tabellen, betreffende het politiewezen over den jare 1855 Daaruit blijkt:

1º. Dat het totaal der aangekomen vreemdelingen verre is gebleven beneden dat van de vier vroegere jaren. Dat totaal bedroeg: in 1851, 52,962; in 1852, 72,392; in 1853, 63,246; in 1854, 76,454; thans slechts 49,496. De oorzaak hiervan is gelegen in de vermindering van het cijfer der aangekomen vreemde landverhuizers. Het getal dezer landverhuizers was namelijk: in 1851, 22,990; 1852, 27,654; 1853, 21,925; 1854, 31,117; thans slechts 7900. Indien echter de landverhuizers buiten de berekening blijven, wijkt het cijfer der aangekomen vreemdelingen niet zoo aanmerkelijk af van de 3 vorige jaren. Immers was het getal aangekomene vreemdelingen, buiten de landverhuizers: in 1851 29,972; 1852 44,738; 1853 41,321; 1854 45,337; thans 41,596. Eene vergelijking met het jaar 1854 doet zien, dat de tegenwoordige vermindering van het totaal ontstaat door eene verminderde aankomst in bijna alle provincien; alleen in Limburg en in Groningen wordt eenige vermeerdering waargenomen. De volgorde der gewesten, naar de aankomst der vreemdelingen (buiten de landverhuizers) is deze: 1 Limburg: 2 Noord-Holland, 3 Zuid-Hollond, 4 Gelderland, 5 Overijsel, 6 Noord-Brabant, 7 Groningen, 8 Utrecht, 9 Friesland, 10 Zeeland en 11 Drenthe. Terwijl het getal *aangekomen* vreemdelingen 41,596 beliep, bedroeg dat der *uitgeleide* 1477. Over het geheele rijk is de verhouding van uitgeleide tot aangekomen vreemdelingen in dit jaar als 1 : 28. Diezelfde verhouding was in 1851, 1 : 20, 1852, 1 : 25, 1853, 1 : 22 en 1854, 1 : 25. Proportioneel zijn de uitleidingen uit Limburg en Drenthe merkelijk toegenomen. Ook uit Utrecht, hetgeen echter bij het kleine totaal der verwijderingen (4 in 1854, 8 in 1855), minder belangrijk is. In Zuid- en Noord-Holland daarentegen zijn de uitleidingen zeer verminderd in getal. Het was aangenaam, wederom eene niet onbelangrijke daling in het totaal van die vreemdelingen te ontwaren, welke, na min of meer langdurig verblijf hier te lande, als zonder middel van bestaan zijn verwijderd, daar dit toch een vernieuwd blijk is van de behoedzaamheid bij de toelating. De afgifte van reis en verblijfpassen is verminderd. Zij bedroeg over het rijk in 1854: 5595, thans slechts 5015. Welligt kan als eene der redenen, welke tot die vermindering hebben medegewerkt, worden geteld de circulaire van het departement van justitie, dd. 24 April 1855, waarbij onder anderen herinnerd werd aan het reeds vroeger gegeven voorschrift, om bij de afgifte van reis- en verblijfpassen met omzigtigheid te werk te gaan ten opzigte van personen, welke in Duitschland nog niet ontheven waren van hunne militaire verpligtingen. Opmerkelijk is echter de vermeerdering van de aanhouding van bedelaars of landloopers in de prov. Noord-Brabant, welk cijfer alleen in Zuid-Holland en Drenthe van belang gekrompen is. De aanhoudingen wegens dronkenschap zijn in de provincie Noord-Holland buitengewoon verminderd. Dat cijfer was in die provincie in 1851, 1029; 1852, 1631; 1853, 1435; 1854, 1391; terwijl thans slechts 433 aanhoudingen wegens dronkenschap zijn opgegeven.

2º. Dat de verhouding tusschen de bevolking der gewesten en de opgegevene misdrijven tegen personen de volgende is. In Noord Brabant 1 op 6492 zielen, Limburg 1 op 620, Gelderland 1 op 959, Overijsel 1 op 864, Zuid-Holland 1 op 934, Zeeland 1 op 1194, Noord-Holland 1 op 720, Utrecht 1 op 598, Friesland 1 op 998, Groningen 1 op 1145 en Drenthe 1 op 953. In het rijk 1 op 957 zielen. Over het geheele rijk is in dit opzigt weder vermindering van deze categorie van misdrijven zigtbaar. In 1851 was de verhouding 1 op 795 zielen; 1852, 1 op 713; 1853, 1 op 823; 1854, 1 op 874; en 1855, 1 op 957 zielen. Eene buitengewone vermindering neemt men waar in de prov. Noord-Brabant. In 1854 (toen de verhouding reeds de gunstigste was in vergelijking met alle overige gewesten) was er gepleegd 1 misdrijf tegen personen op de 1360 zielen, thans slechts 1 op de 6492, terwijl de som van deze soort van aanslagen is verminderd van 300 tot op 63. De verhouding tusschen de bevolking en de aanrandingen van eigendommen is in het rijk 1 op 486 zielen. Over het rijk in deze verhouding iets gunstiger dan in 1854. Zij was toen 1 op 471 zielen. In de 3 vroegere jaren echter was het aantal aanrandingen van eigendommen betrekkelijk kleiner. N.-Brabant onderscheidt zich ook hier weder ten gunstigste, zoowel in vergelijking met de andere gewesten, als met de statistieke opgaven dier provincie zelve in vorige jaren. De bedoelde verhouding was aldaar in 1855, 1 op 4494 zielen. In 1854 was het totaal dezer aanrandingen in Noord-Brabant 467, nu slechts 91. Vooral in Limburg en in Utrecht wordt in dit opzigt achteruitgang opgemerkt. Het totaal van de *waarde* van het ontvreemde toen ƒ 188,410.63½, waarvan immer worden afgetrokken ƒ 53,531.39½ wegens aanhouding of andere redenen. Nagenoeg ƒ 135,000 was dus in 1854 de waarde der ontvreemdingen. Thans is het totaal ƒ 116,392.50. Ook in dit opzigt geeft het verkregen resultaat in Noord-Brabant bijzondere reden tot tevredenheid. De verhouding van overgeleverde en onbekende daders is, *a* wat betreft de misdrijven tegen personen: 1 onbekend of voortvlugtig 23.52 overgeleverd. Deze verhouding is voor het rijk iets minder gunstig dan in 1854, toen zij was 1:24 pCt. *b* wat betreft de misdrijven tegen de eigendommen: in het rijk: ongekend of voortvlugtig 129:100. Laatstgenoemde verhouding is de meest gunstige van al de jaren, waarin de statistieke opgaven zijn ingezameld.

Aan het slot van de ministeriele circulaire wordt gezegd: „Uit het bovenstaande zal u blijken, dat de verkregene resultaten over het algemeen reden geven tot tevredenheid over den ijver van de ambtenaren van politie zoowel ten praeventive, als in het opsporen van misdrijven."

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 20 Maart.

Lord Eglinton herinnerde gisteren in het Huis der Lords: dat Lord Clarendon onlangs had medegedeeld, dat, bij het met Perzie gesloten verdrag, de Engelsche regering van het regt tot bescherming van Perzische onderdanen, die bij de Engelsche consulaten en zendingen in dienst zijn uitgezonderd, heeft afgezien, onder voorwaarde, dat alle overige natien zich met die schikking zouden vereenigen. Hij verlangde nu te weten, of de bescherming zich niet tot de vrouwen en huisgezinnen dier beambten zou uitstrekken. Men wist toch, dat de aanleiding tot den jongsten oorlog met Perzie het gevangen zetten der vrouw van een Perzischen beambte geweest is. Verder vroeg hij wat er waar was van het door een Nederlandsch blad medegedeelde berigt, wegens een gevecht tusschen twee Engelsche oorlogsvaartuigen en een Japansch eskader. Ten opzigte van het eerste punt zeide de minister Clarendon, dat het regt van bescherming zich evenzeer tot de vrouwen en huisgezinnen der beambten als tot hen zelven uit zal strekken. Wat het tweede betrof, de regering had geenerlei mededeeling wegens zoodanig gevecht ontvangen.

Daarop vroeg graaf Hardwicke, of het Huis de redenen weten mogt, welke de Fransche en Engelsche regeringen genoopt hadden, van de tusschen haar beide gesloten overeenkomst tot het zenden van een vereenigd eskader naar de Golf van Napels af te wijken, waarop graaf Clarendon (zoo als hoofdzakelijk reeds is medegedeeld) dit antwoordde: Nadat de Keizer der Franschen en het Engelsche gouvernement ieder tot het zenden van twee of drie schepen naar de Golf van Napels besloten hadden, ontvingen die beide regeringen onderhandsche mededeelingen, wier inhoud haar verpligtte van besluit te veranderen. Zij behelsden, dat een gewapende opstand in Napels, ten gevolge der verwachte aankomst van dat eskader, op het punt stond van uit te barsten, en naardien zoodanige gebeurtenis geenszins met het doel der Westersche mogendheden strookte, hetwelk veeleer strekte, om het bestaande misnoegen te doen bedaren dan te voeden, hebben zij van haar oogmerk, om oorlogsschepen naar Napels te zenden, afgezien. Graaf Grey noemde dit eene hoogst gewigtige zaak, die thans niet voegzaam meer kon behandeld worden; maar hij hoopte, dat bij de zamenkomst van het volgende Parlement deze zaak het onderwerp van een meer gezet onderzoek zal uitmaken.

— De *Times* laat zich uit Weenen schrijven, dat de Oostenrijksche gezant aan het Turijnsche hof bevel moet hebben ontvangen, om zijnen post te verlaten, indien hij van de Sardinische regering de verlangde voldoening niet mogt erlangen.

— Men den laatsten West-Indischen post is de tijding ontvangen, dat de onverschrokken Noordpoolreiziger Dr. Kane, te Havana is overleden. Ziehier eene kor e levensbeschrijving. Elisha Kent Kane werd ten jare 1822 binnen Philadelphia geboren. Hij wijdde zich op de hooge scholen van Virginie en Pensijlvanie aan de studie der geneeskunde, begeleidde in 1843 als geneesheer bij den diplomatieken staf, de eerste Amerikaansche ambassade naar China en opende daarmede zijne loopbaan als reiziger, waarop hij in weerwil van den korten levenstijd, welken de voorzienigheid hem geschonken had, eene hooge en duurzame vermaardheid heeft verworven. Bij den eersten togt had hij gelegenheid de Philipijnsche eilanden te doorkruisen, hetgeen gedeeltelijk in gezelschap van den jongen baron Loe uit Pruisen geschiedde, die ten gevolge der vermoeijenissen ziek werd en op Java overleed, terwijl Kane's sterkere natuur hem de gevolgen der omdolingen door genoemde eilanden, die meestentijds te voet gedaan werden, deed te boven komen. De vulkanische streek van Albay trok inzonderheid zijne opmerkzaamheid tot zich. Zijn oponthoud onder de Negritos en Arturos is vol romantische tooneelen. Kane was de eerste, die in den krater van den vulkaan van Tael afsteeg om eene topographische teekening van het binnenste te maken; hij werd om zijn doel te bereiken, 100 voet van eene vooruitstekende punt aan een touw afgelaten en steegtoen nog 700 voeten dieper tot aan den bodem des kraters. Bewusteloos haalden hem zijne begeleiders met de gevonden voorwerpen weder naar boven. Kane bezocht vervolgens Indie, bleef langen tijd bij de monolithen van Arungabad, ging daarop naar Ceilon en van daar naar Afrika, om den Boven-Nijl te bezoeken. Bij deze reizen trof hij Professor Lepsius aan. Naar de Vereenigde Staten teruggekeerd zijnde, ontstond bij hem de lust, om de uitwerkingen van den slavenhandel te leeren kennen op de westkust van Afrika. Op een fregat van de Vereenigde Staten bezocht hij al de factorijen van Cape Mount tot aan de rivier Bonny en kwam alzoo bij de Baracoons (slavenperken) van Dahomey. Een uitstapje naar Abomay mislukte, daar Kane door de koorts werd aangetast, eene ziekte die hem zeer dikwijls bij zijne togten overviel. Kane had naauwelijks zijn geboortegrond wederom betreden, toen de Mexikaansche oorlog hem tot nieuwe avonturen en gevaren riep. Hij werd in den slag bij Nopaluca gevaarlijk gewond. Eene uitstekende dienst bewees Kane in dezen oorlog door de met groote moeijelijkheden verbondene bezorging van depeches des presidents Polk aan den generaal Scott. Na den terugkeer uit Mexico werd dr. Kane aan de expeditie toegevoegd, die onder prof. Bache de kusten in de Mexicaansche golf opnam, toen de vrijgevigheid van den Heer Grinell de regering der Ver. Staten in staat stelde tot eene Noordpool-expeditie ter opsporing van sir John Franklin. Kane bood dadelijk zijne diensten aan en nam aan de onderneming als geneesheer deel. Zijne nasporingen en lotgevallen zijn in een in 1852 uitgegeven werk opgeteekend. Voor dat dit nog gereed was, had hij de toebereidselen tot eene tweede Noord-Poolreis gemaakt, deels voor eigene rekening, deels door de ondersteuningen der Heeren Grinell en Peabody. Het verhaal van dezen in gebeurtenissen rijken togt is nu eerst kortelings aan het publiek bekend geworden. Kane keerde in goede gezondheid uit de ijslanden terug. De vermoeijenis van zijnen geest, welke de arbeid zijner reisbeschrijving hem veroorzaakte, en de tegenovergestelde uitkomst van eene tot zijn herstel naar Engeland ondernomen reis moeten eerder voor de oorzaken van zijnen vroegtijdigen dood worden gehouden dan wel zijne reizen in het Noorden.

Duitsche Post.

WEENEN, 19 Maart. De Keizer en de Keizerin hebben gisteren de voorstelling in den schouwburg bijgewoond.

— In de zitting der philos.-historische klasse der akademie van gisteren, hield de vice-president Dr. v. Karajan, eene belangrijke voorlezing over den door prof. J. Ficker te Inspruck ontdekten, tot dusver onbekenden Spiegel voor Duitsche lieden (Duitsche Spiegel) uit het jaar 1413, een regtsboek, dat den overgang van den Saksen- tot den Zwaben-Spiegel uitmaakt en als het ware eene Duitsche bewerking van den Saksen-Spiegel is.

— Volgens de berigten uit Milaan is men aldaar te vreden met de zamenstelling van het kabinet, hetwelk den aartshertog Ferdinand Max, als gouverneur-generaal ter zijde zal staan. De genoemde aartshertog zal den 20sten dezer zijne hooge betrekking te Venetie aanvaarden, door eene plegtige ontvangst der hoogste staats beambten aldaar.

— Den 15den Maart is te Nizza het eerste gedeelte van den spoorweg van Villa-franca plegtig geopend. De Keizerin-Weduwe van Rusland, de Grootvorst Konstantijn en de Grootvorstin Olga woonden deze plegtigheid bij. De syndicus overhandigde aan de Russische Keizerin een gouden schaar, waarmede zij het zwarte lint, hetwelk dwars over den weg getrokken was, doorsneed.

— Uit Venetie schrijft men, dat de aardbeving van 7 Maart aldaar onder het volk niet weinig schrik heeft te weeg gebragt. Velen beschouwen haar als de voorbode van de komeet van 13 Junij en naar men zegt, zijn reeds 4 personen, door deze voorspelling verbijsterd, naar het krankzinnigen gesticht gebragt. Vooral onder het landvolk is de meening dat de wereld op den 13den Junij zal vergaan zeer verspreid.

— De Banus graaf Jellacic, wiens herstel nog steeds niet volkomen is, zal den 24sten uit Agram herwaarts komen, om alhier geneeskundige raad in te nemen.

— De 9jarige Hongaarsche Stephan, een zoon van den baron A. v. Balansa, heeft bij een schrijven in den *Magyar Sajto* eene som van 20 dukaten, welke hij van zijn speelgeld heeft opgespaard, uitgeloofd als prijs voor den Hongaarschen schrijver, die het beste uit het Hongaarsche leven geputte verhaal voor de jeugd zal leveren.

— De firman tot bijeenroeping der divans *ad hoc* is den 10 Maart te Bucharest met buitengewone plegtigheid in het openbaar voorgelezen.

— Hoe groote kosten de bezetting der Donauvorstendommen door de Oostenrijksche troepen aan die landen berokkend heeft, blijkt daaruit, dat alleen de Walachijsche staatsschuld daardoor met 22 millioen piasters is vermeerderd.

BERLIJN, 21 Maart (des Ochtends). Gisteren is in het huis der afgevaardigden de beraadslaging voortgezet over de belasting-voorstellen, slechts twee leden spraken ter gunste der voordragten.

— Men verneemt, dat de te Weenen overhandigde Fransche nota betreffende de Deensche zaak, de Duitsche mogendheden niet zal terughouden hunne bezwaren tegen Denemarken voor den bond te brengen.

— Tegen het einde van Mei of het begin van Junij begeeft zich een te Dantzig liggend Pruisisch oorlogsvaartuig naar de Stille Zuidzee, en zal Valparaiso, Guayaquil, Batavia en Manilla bezoeken.

— Men schrijft uit Petersburg, dat gedurende de afwezigheid van den groot-admiraal, de generaal baron Wrangel deze betrekking bij het ministerie waarneemt; daar deze evenwel ernstig ongesteld is geworden, heeft de Keizer den vice-admiraal Metlin voor deze betrekking benoemd.

— Ten aanzien van de in Rusland gevestigde Israëliten zijn belangrijke verordeningen te wachten, welke, zoo men zich vleit, eenen gunstigen invloed zullen hebben op hunnen maatschappelijken toestand. Reeds is hun voorloopig vergund om gronden buiten de steden en vlekken in eigendom te bezitten.

De generaal Lüders heeft eene buitenlandsche reis ondernomen, en is op Oostenrijksch grondgebied door eene eerewacht ontvangen. De genoemde generaal heeft in den Hongaarschen oorlog een korps Russen aangevoerd.

ZWITSERSCHE GRENZEN, 20 Maart. De generaal Dufour is door den bondsraad tot directeur van de centrale militaire school te Thun benoemd.

— De regeringsraad van het kanton Zurich heeft den bondsraad 1 millioen fr. aangeboden, wanneer deze het kanton van het bouwen des Polytechnicums in de stad Zurich wil ontheffen.

— De groote raad van Zurich heeft voor eenige dagen eene zeer lakonische wet betreffende het kwellen van dieren aangenomen; de daarbij bedreigde straf klimt tot 200 fr., bij herhaling tot eene gevangenisstraf van éene maand. Wetten op dit punt, het kwellen van dieren, hebben reeds de kantons Glaris, Schaffhausen, Bern, Aargau en Bazel.

— Aan den Berner *Bund* wordt uit Parijs geschreven, dat Keizer Napoleon de Neufchâteller zaak op den verjaardag van het onderteekenen van het Parijsche vredesverdrag (30 Maart), welke met een feest op de Tuilerien zal gevierd worden, geschikt wil zien.

— Het laatste nommer van het tijdschrift der oudheidkundige maatschappij van Zurich, bevat eenige belangrijke bijzonderheden, benevens eene afbeelding van de onlangs te Sitten, in Wallis, ontdekte oude tapijten, waarop dansen, riddergevechten en tooneelen uit de geschiedenis van Oedipus afgebeeld zijn. Deze tapijten schijnen voor de geschiedenis van de houtsnijkunst daarom merkwaardig te zijn, omdat zij de beginselen dier kunst veel vroeger zouden moeten doen stellen, dan men tot dusver aannam. De afbeeldingen op de tapijten zijn namelijk ontwijfelbaar met houtsneetafels daarop gedrukt. De kleederdragt der figuren, de vorm van het schrift, even als de stijl der compositie en teekening wijzen stellig op de eerste helft der 14de eeuw, zoodat deze houtdruk uit een tijd zoude afstammen, welke ten minste 80 jaren vroeger is dan de vroegste tot dusver bekende houtsneden. Daar bovendien de kleurdruk dezer tapijten reeds een tamelijken graad van volkomenheid in het technische aanduidt, zouden de beginselen dezer kunst op zijn laatst in het begin der 14de eeuw kunnen geplaatst worden. Dr. F. Keller, aan welken men de beschrijving dezer belangrijke kunstvoortbrengselen te danken heeft, meent dat het vaderland daarvan in Italie, en wel te Venetie, is te zoeken.

FRANKFORT, 20 Maart. De Deensche gezant, baron v. Bulow, is van zijne zending naar Berlijn en Weenen, alhier teruggekeerd.

— De Pruisische gezant bij de bondsvergadering gaf gisteren ter eere van den Russischen gezant, v. Fonton, een groot diplomatiek diner.

— De nieuwe ondernemers der speelbank te Wiesbaden hebben een groot aantal actien van hunne onderneming aan de beurs alhier gebragt, zij vonden slechts geringen afzet en men wil geen hooger agio dan 2 pCt. toestaan.

— Uit Kopenhagen meldt men, dat de staten, welke het Sondtolverdrag nog niet onderteekend hebben, zich de toetreding daartoe hebben voorbehouden. Hieronder behoort Spanje.

— Uit Rome wordt per telegraaf gemeld, dat prinses Marie Louise van Saksen, stiefmoeder van den Koning Johan van Saksen, den 18den dezer des namiddags aldaar is overleden.

— Volgens eene mededeeling van eene goed onderrigte zijde verdient het herhaaldelijk in omloop zijnde gerucht, dat Keizer Alexander van Rusland eerlang op eene reis naar Italie ook het Fransche hof een bezoek zoude geven, geen geloof. Aan de Russische diplomatie aan de Duitsche hoven is van zulk een plan van Keizer Alexander II niets bekend.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 20 Maart.

Men meldt, dat onze Keizer het grootkruis van het Legioen van Eer heeft verleend aan den Russischen minister van buitenl. zaken, prins Gortschakoff; voorts tot groot-officieren van die orde heeft benoemd den graaf Tolstoy, den adjudant van dien prins en den graaf Borch, opperceremoniemeester; tot kommandeur den Heer von Westmann, directeur der kanselarij van het genoemde departement en tot officieren den Heer v. Hamburger en den prins Dolgorucki.

— Er valt na het gisteren medegedeelde nopens de instructien van den Heer v. Hatzveldt niets naders te melden aangaande de zaak van Neufchâtel en men blijft de hoop voeden, dat de door den Koning van Pruisen voorgestelde grondslagen tot eene spoedige schikking mogen leiden. De dag, waarop deze voorwaarden door de conferentie zullen onderzocht worden, is nog niet vastgesteld maar zal niet ver meer af zijn.

— Het *J. de Débats* blijft de juistheid zijner berigten volhouden, dat den 14den bevel was gezonden aan den graaf v. Paar, Oostenrijksch gezant te Turijn, om zijn post te verlaten.

— Brieven uit Modena van 15 Maart stellen den toestand van den hertog Frans V als hopeloos voor, zoodat men zijn overlijden als op handen beschouwde. Zoo deze vrees echter reeds verwezenlijkt was, zou de telegraaf waarschijnlijk deze gebeurtenis reeds gemeld hebben, hetgeen echter tot dusver het geval niet is geweest. Ongetwijfeld zoude het overlijden des hertogs van Modena een staatkundig gewigt hebben, omdat hij, zoo als men weet, geen mannelijk oir nalaat. Krachtens de verdragen zoude het hertogdom Modena verdeeld moeten worden tusschen Oostenrijk, Parma en Toskane, welke verbrokkeling in den tegenwoordigen staat van zaken in Italie al ligt tot moeijelijkheden aanleiding zou kunnen geven.

— Een brief uit Athene van den 11den Maart bevestigt een reeds vroeger gemeld berigt, namelijk dat Frankrijk uit overweging, dat het bezetten van Griekenland in het belang der westersche staatkunde heeft plaats gehad, aangeboden heeft, de kosten van deze bezetting zelf te dragen. Het voorstel heeft den besten indruk zoowel op de regering als het algemeen gemaakt. Men zegt er bij, dat het Grieksche kabinet een oogenblik geschokt door de aanvallen des senaats op nieuw thans weder daarvan bekomen is en dat vooral een rapport van den Heer Christopulos over den staat van het openbaar onderwijs, een zeer gunstigen indruk heeft gemaakt.

— Men meldt uit Konstantinopel, dat de Porte een besluit tot kolonisatie van woest liggende landerijen in Turkije heeft uitgevaardigd, waarbij aan de buitenlanders eigendomsregt toegestaan wordt.

— Volgens het *Journ. de Const.*, zouden de Russen in de Zwarte Zee het beruchte Britsche schip Kangaroo, dat naar Circassie Mehemet-Bey en vele Poolsche vrijwilligers overbragt, hebben genomen.

— Men deelt eenige bijzonderheden mede omtrent het verdrag, dat tusschen de Vereenigde Staten en Perzie is gesloten. Zoo als men weet is Feruck-Khan voorzien van instructiën tot het sluiten van handelsverdragen met al de beschaafde staten.

— Men zegt dat de voormalige Fransche gezant in China, de Heer de Lagrénée, met eene bijzondere zending naar Engeland is belast.

— De *Moniteur* bevat het verslag, wegens de uitvoering van de bepalingen van het testament van wijlen Keizer Napoleon I, hetwelk de goedkeuring van den Keizer heeft erlangd.

— Het wets-ontwerp om het onwettig voeren van adellijke titels tegen te gaan is bij den raad van state ingekomen.

— Het gecostnmeerde bal, gisteren bij den minister van staat gegeven, was allerschitterendst. Men onderstelde, dat de Keizer en de Keizerin het bal bijwoonden; de eerste nu eens in een zwarten dan weder in een groenen domino, en tot herkenningsteeken een magnoliablad op de borst; de Keizerin gekostumeerd als Arabische vrouw. Het bal werd gevolgd door een souper, waaraan 400 personen deelnamen.

— Er waren gisteren in deze stad eene groote menigte bals ter gelegenheid van half vasten.

— Men wil weten dat prins Napoleon, die ook in dit jaar weder eene reis onderneemt, thans de Chinesche wateren zal bezoeken.

— De maarschalk Pélissier is van zijne ongesteldheid, de griep, geheel hersteld.

— De tweede afdeeling van de polytechnische school zal worden gereorganiseerd. Tien kweekelingen zouden worden weggezonden. De mishandelde adjudant heeft een gebroken arm en verscheiden kneuzingen in de borst.

— De erfgenaam van den bankier Michel, de Heer Lejeune, wiens erfenis-proces voor omstreeks een jaar zoo groot opzien verwekte, is in Italie overleden. Deze jonge millionair laat zijn geheel onmetelijk vermogen na aan eene lorette van het Quartier Bréda.

— Het *Journal des Actionnaires* bevat een artikel van den Heer Milhaud over de ontwikkeling van het openbaar vermogen in Frankrijk, en tracht daarin de nijverheid en de speculatie tegen de aanvallen, welke thans tegen haar gerigt worden, met cijfers te verdedigen. In dit artikel worden de effecten, die aan de Parijsche beurs genoteerd worden, begroot op een waarde-bedrag van 19,336,823,629 francs. Hieronder zijn niet begrepen de maatschappijen, wier kapitaal onbekend is en de in circulatie zijnde bankbiljetten. De Heer Milhaud schat die op 5000 millioen.

— Het gerucht dat de menagerie van den plantentuin naar het bosch van Boulogne zou worden overgebragt is onjuist. Doch vermits de ruimte in den plantentuin tot herberging van de vreemde dieren te klein is, heeft de Keizer in het bosch van Boulogne een terrein van 10 bunders afgestaan, om eene groote inrigting daar te stellen, waarin de dieren, die in de menagerie geen plaats meer vinden, zullen worden opgenomen.

— In de omstreken van Vervins, is in een veld, waar zij tijdens de Ligue schijnt begraven te zijn geweest, een vrij aanzienlijk aantal muntstukken van Hendrik II, Karel IX, Hendrik III, Hendrik IV, Karel X, kardinaal van Bourbon en Koning der Ligue, Philips van Spanje, Albert en Isabella, enz., gevonden. De eigenaar zal die munten naar Parijs zenden. Opmerkelijk is bij dezen vond, dat het de mollen zijn, welke door haar wroeten dezen kleinen schat hebben ontbloot.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaturdag 21 Maart.

In het dagblad *le Nord* wordt het tractaat van 4 Maart, waarmede een einde gemaakt is aan den oorlog tusschen Engeland en Perzie, in het breede besproken. Het mag als een merkwaardig kenmerk van die overeenkomst worden beschouwd, dat Engeland thans getoond heeft te bukken voor zwakkere staten, mits deze slechts eene krachtige houding aannemen, en toonen, dat zij bewustheid hebben van hunne waardigheid en regten. Engeland had er behoefte aan om een spoedig einde aan deze zaak te maken en niettegenstaande daarin voorkomt, dat de Hr. Murray beleefd zal worden behandeld, zal, volgens *le Nord*, het tractaat slechts matig voldoen aan de Britsche fierheid en vooral mishagen aan den Engelschen handelsstand, die gewoon is om zijn belang bij tractaten in aanmerking te zien nemen.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Zondag 22 Maart.

Dezer dagen is in buitenlandsche dagbladen medegedeeld, dat de conferentie tot regeling van den Sondtol-afkoop hare werkzaamheden heeft volbragt, zijnde het tractaat tot opheffing van den tol den 14den Maart te Kopenhagen geteekend. De voornaamste bepaling van het tractaat is, dat de heffing der regten van verschillenden aard, aan welke de schepen der verschillende natien, welke de Sond en de Belten doorvoeren, onderworpen waren, te beginnen met 1 April aanstaande geheel zullen worden opgeheven.

Daarenboven verbindt Denemarken zich om de regten van doorvoer te verminderen of geheel op te heffen, welke van sommige handels-artikelen worden geheven, die langs het Kanaal van den Eider worden getransporteerd, of langs de andere waterwegen, welke de Oost- en Noordzeeën met elkander verbinden. Van de andere zijde verbinden zich de overige zeemogendheden om aan Denemarken, bij wijze van schadeloosstelling voor de geheven tolregten, in een of meer termijnen uit te betalen een kapitaal, welks renten gelijk staan met de gemiddelde opbrengst der regten gedurende de vijf laatste jaren, berekend à 4 pCt.

Tot zoover de berigten uit de buitenlandsche dagbladen. Het is daaruit verder gebleken, dat in sommige staten de zaak met den meesten spoed wordt behandeld, zoodat bijv. in Hanover de kamers reeds hebben toegestaan het gevorderde bedrag uit te keeren, en in Belgie de daartoe strekkende ontwerpen reeds aan de kamers zijn aangeboden, waar zij met grooten spoed worden behandeld. Men kan de bevreemding niet verbergen, dat men hier te lande niets officieels van de zaak verneemt en dat men diensaangaande alles in de buitenlandsche dagbladen moet lezen. Terwijl men elders den grootsten spoed bij de uitvoering van den maatregel in het werk stelt, die toch reeds met 1 April in werking komt, hoort men daarvan hier te lande niets hoegenaamd. Wij ontvangen nu uit Kopenhagen een schrijven, dat deze leemte eenigermate aanvult. Daaruit blijkt, dat ook de Nederlandsche regering tot het verdrag is toegetreden, zoodat men eerlang de aanbieding van de daartoe strookende voorstellen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te gemoet kan zien. Het aandeel, dat Nederland in dien afkoop van den Sondtol zal dragen, zal 1,400,000 rijksdaalders beloopen. Vooral van de Nederlandsche zijde is aangedrongen op eene opheffing of vermindering van regten voorde schepen, die langs het kanaal van den Eyder worden getransporteerd, of langs de andere waterwegen, welke de Oost- en Noordzeeen met elkander verbinden. Er is dan ook in dien zin een afzonderlijk traktaat gesloten, ten gevolge waarvan de schepen, die den Eider, enz. bevaren, wel vier vijfden minder regten zullen betalen dan tegenwoordig het geval is, zijnde de bestaande regten tot op een vijfde verminderd. Wij twijfelen er niet aan, dat deze bijzondere berigten door handel en scheepvaart met belangstelling zullen worden vernomen.

De commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, welke commissie bestaat uit de HH. Nolthenius, Hoekwater, Meyling, v. Foreest en Sloet, heeft den 6den Maart haar verslag vastgesteld over het algemeen verslag der muntwerkzaamheden in 1855. Daaruit blijkt, dat het muntcollegie zorg heeft gedragen voor de stipte uitvoering der wettelijke bepalingen, het muntwezen betreffende. De commissie heeft echter gemeend, niet te mogen verzwijgen, dat zij gaarne eenige meerdere inlichtingen had bekomen, nopens het muntloon van den muntmeester en de vervaardiging der duitenplaatjes, aan de firma van Vlissingen aanbesteed. Zij heeft haar genoegen betuigd over het kosteloos onderrigt, hetwelk in de essaaikunde wordt gegeven, terwijl, na afgelegd examen, aan de leerlingen een diploma van bekwaamheid als handels-essayeur wordt uitgereikt, doch onder de verpligting van, alvorens als zoodanig werkzaam te zijn, voor het muntcollegie den vereischten eed af te leggen. De commissie stelt voor, het algemeen verslag als kennisgeving aan te nemen en van het rapport een afschrift aan den minister van financien te zenden, met verzoek om aan het muntcollegie daarvan mededeeling te doen.

Den 12den Maart is een ontwerp van wet bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden, ter regeling van het gebruik van het koloniaal saldo van 1855. Daarbij wordt voorgesteld om dit saldo, ten bedrage van ƒ 14,547.62, toe te voegen aan de middelen van het dienstjaar 1855.

De gouvernements-producten hebben opgeleverd een bedrag van ƒ 49,986,204.84½, en alzoo ƒ 14,986,204.84½ boven de raming. Daarvan is aangewend voor koloniale behoeften ƒ 35,438,354.22½, en daaronder ƒ 9,800,000 voor O. I. renten; ƒ 350,000, renten aan de Handelmaatschappij, ƒ 2,000,000 voor het herstel van het muntwezen in Indie.

Men verwacht, dat de rapporteurs van het voorloopig verslag op het ontwerp van wet op het lager onderwijs, nog voor Paschen met het verslag gereed zullen zijn, en zoo het antwoord van de regering niet te lang mogt uitblijven, dat dan in het laatst van de maand April met de openbare beraadslagingen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal kunnen worden begonnen. De groote meerderheid heeft zich tegen het behoud van de laatste alinea van art. 21, over het subsidieren van bijzondere scholen, verzet, zoodat het lot van die bepaling reeds beslist schijnt te zijn.

De *Staats-Courant* bevat een koninklijk besluit van 18 Maart 1857, No. 65, houdende goedkeuring van een reglement op de groote of zoutharingvisscherij voor de prov. Noord-Holland en van een besluit van de Staten dier provincie, waarbij, voor zooveel Noord-Holland aangaat, wordt ingetrokken het reglement op dat stuk voor de prov. Holland, goedgekeurd bij kon. besluit van 5 Junij 1827, No. 20.

Z. M. heeft, op hun verzoek, eervol ontslag verleend aan den Heer A. v. Os, als secret. van het polder-district Boemelerwaard, beneden den Meidijk (Gelderland); aan den Heer C. Sterk Jz., als lid in het bestuur van den polder Nieuwland (land van Arkel) Zuid-Holland); aan den Heer D. den Hartog, als schout van den polder Oosterwijk (Z.-Holland); aan den Heer L. A. Paardekooper, als dijkgr. van den polder Nieuw-Noord-Beveland (Zeeland); aan den Heer J. H. Buurma, als schepper van de schepperij Noordbroek, en als zoodanig lid van het Termunter Zijlvest (Groningen); en benoemd tot leden of heemraden in het dijk- en polderbest. van Mars en Wijth (N.-Brabant): de Heeren H. H. Keijenberg en J. L. Friesen; in het best. van den zeedijk onder Oud-Dussen (N.-Brabant): tot dijkgr. den Heer A. Pruissers, tot heemraden de Heeren J. J. Sprangers, J. F. v. Mol, G. Baas, T. v. Honsewijk en A. Staal, en tot secret.-penningm. den Heer K. Haspels; in het polderbest. van Oosterwolde (Gelderland): tot heemraden uit Elburg de Heeren H. v. d. Meulen en H. v. d. Maaten, en tot gedeput. uit Elburg, den Heer H. v. d. Wolde; tot dijkgr. voor het hoogheemraadschap van Delfland (Z.-Holland) Jhr. Mr. A. v. d. Goes van Naters; tot dijkgraaf voor het hoogheem. van de Vijfheerenlanden (Z.-Holland) den Heer G. Bodde; tot lid van de comm. van toezigt op de keersluis in het Arnemuidsche kanaal (Zeeland) den Heer C. Polderdijk; tot beheerder van den polder Zuidvliet (Zeeland) den Heer D. A. Dronkers; tot heemr. in het 8ste dijkdist. van Overijssel den Heer J. Ruiterberg; tot heemr. van den Oosterpolder-zeedijk onder Holwerd (Friesland: tot dijkgr. den Heer J. K. de Vries en tot dijk-gedep. de Heeren J. J. Pennings en H. J. Jensma; en tot plaatsverv. dijkgr. van het polderdist. Tielerwaard (Gelderland), den heemr. H. W. baron van Aylva van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen; tot lid der prov. comm. van geneesk. onderzoek en toevoorzigt in Z. Holl., Dr. J. B. Molewater; tot lid der prov. comm. van geneesk. onderzoek en toevoorzigt in Zeeland, D. J. J. Marinissen, apoth. te Middelburg; tot notaris te Amsterdam, G. J. C. v. Vianen, candidaat-notaris aldaar; ingetrokken het ontvangkantoor der dir. bel. en acc. te Westervoort en het vereenigd met dat van Duiven c. a., onder voortdurend beheer van den ontv. J. W. P. Koch.

Z. M. heeft op verzoek eervol ontslag verleend: 1°. aan Mr. J. G. v. Nes, uit de betrekking van lid van het collegie van curatoren der hoogeschool te Utrecht, onder dankbetuiging voor de gedurende vele jaren in die betrekking bewezene diensten; 2°. tot lid en president van dat collegie benoemd HD. Minister van Staat, Mr. D. J. van Ewijck van de Bilt, die tevens eervol wordt ontslagen als lid van het collegie van curatoren der hoogeschool te Leyden.

Dezer dagen is door de leeraren der gymnasien en Latijnsche scholen in de noordelijke provincien in het belang van het gymnasiaal onderwijs een adres aan den minister van binnenl. zaken opgezonden, houdende verzoek, dat er bij de aanstaande wet op het onderwijs in ieder gewest althans één of meer staats-gymnasien mogen worden opgerigt. Het doel van deze inrigtingen zou voornamelijk bestaan in eene behoorlijke voorbereiding tot het hooger onderwijs, welke zonder tegenspraak nog al iets te wenschen overlaat.

Op het *veertiende Concert* der maatschappij *Felix Meritis* droegen met bijval voor Mw. Offermans van Hove een *aria* uit Beethoven's *Fidelio*, een *Bolero* uit Verdi's *Vêpres Siciliennes* en een *Chanson à boire*, van Clappisson, en de Heer Gise, verdienstelijk violoncellist van 's Hage, eene *fantaisie* van G. Hainl en *Airs Russes* van Piotti. Eerstgenoemde werd met bravogejuich teruggeroepen. Ook viel deze onderscheiding den Heer J. M. Coenen ten deel, als blijk van goedkeuring over een *Intermezzo* voor orkest, een allerliefst muziekstuk, dat voortreffelijk uitgevoerd, en door eene schoone cadans voor fluit van den Heer van Boom nog bijzonder gereleveerd werd. Ook nog de uitvoering der *Hans Hielings-Ouverture* van Marschner en de obligaat-stukken werden door den Heer J. M. Coenen gedirigeerd, terwijl de *sinfonie* in C dur van F. Schubert, onder de leiding van den Heer F. Bunte werd uitgevoerd, die zulks op het jongste concert der maatschappij *Caecilia*, Donderdag jl., reeds had gedaan.

Uit Arnhem wordt ons door eene geachte hand het volgende geschreven:

Eenige voorname ingezetenen dezer stad hadden zich, gelijk bekend is, eenigen tijd geleden met den Heer professor van Lidth de Jeude, eigenaar van een zoölogisch museum, tot den gemeenteraad gewend, om diens medewerking te vragen in de voorgenomene daarstelling van een zoölogischen tuin, ten einde op die wijze het museum, thans in *Musis Sacrum* geplaatst, duurzaam binnen deze stad te doen blijven. De gemeenteraad vond echter, met eene meerderheid van ééne stem, goed, geene medewerking aan het plan der adressanten te verleenen. Dit plan was, om eene oppervlakte gronds, gele en aan de andere zijde van den Velpschen weg tegenover het gebouw *Musis Sacrum* met een gedeelte der gracht, af te sluiten en tot zulk een tuin in te rigten. Thans is die oppervlakte meest met boomen bezet; en eenige raadsleden, begrepen dat de uitleg der stad dien tuin aldaar onraadzaam maakte. Waarom? Dit begrijpen wij niet, of het moest voortkomen uit onbekendheid met en gebrek aan belangstelling in de natuur-wetenschap, zoodat men het nut er niet van inziet. Er bestaat inderdaad grond tot dit vermoeden, en het strekt hun, die geroepen zijn, om voor de materiele niet alleen maar ook voor de zedelijke ontwikkeling der burgers te zorgen, geenszins tot eere. Wij wenschen van harte, dat het plan tot oprigting van een zoölogischen tuin, op eene andere wijze tot uitvoering moge komen en dat de adressanten meer stoffelijke en redelijke ondersteuning mogen vinden dan nu het geval is. De huurtijd van de zaal in *Musis Sacrum* zal met October dezes jaars expireren. Het museum wordt door niemand meer bezocht, en wij vreezen, dat professor van Lidth de Jeude nog genoodzaakt zal zijn, het van deze plaats naar elders te vervoeren, zonder dat er eenig blijkbaar nut door gesticht is. Op bevordering van degelijke kunst en wetenschap behoeft men in Gelderlands hoofdstad niet te rekenen. De zin voor het wezenlijk schoone en goede, die, zooals men denken zou, door de bekoorlijke natuurtooneelen in haren omtrek moest worden worden opgewekt, sluimert er, en de pogingen, die geleerde en ijverige mannen ondernemen, om dien sluimer te doen ophouden, lijden schipbreuk.

Aan hetzelfde gebrek aan belangstelling in morele beschaving, meenen wij het ook te moeten toeschrijven, dat de bijdragen van ingezetenen dezer stad tot oprigting van het nationaal gedenkteeken ter eere van Tollens nog geen ƒ 20 bedragen.

Een Engelsch etablissement op Nederlandsch grondgebied in Indië: Onder dezen titel bevat het *Tijdschrift van Nederlandsch Indië*, aflevering van Maart 1857, een artikel, dat hoogt belangrijke beschouwingen bevat over den weg, dien vreemden invloed zich baant in den Rio-archipel en op de oostkust van Sumatra. Wij ontleenen aan dat artikel het volgende feit: Het is bekend hoe het rijk van Siak op de oostkust van Sumatra, sedert geruimen tijd aan regeringloosheid is prijs gegeven en hoe dat rijk zich thans reeds geheel onder het bestuur van Nederland zou bevinden, indien het regeringsbeleid van den Heer J. C. Baud, uit vrees voor de oppositie der Singapoersche kooplieden en de vertoogen van Engeland, in 1842 de bezittingen dier oostkust niet had doen verlaten. De sultan van dat rijk kan zich zonder steun onmogelijk staande houden; nog onlangs waren zijne ondergeschikte regenten in de verschillende districten in volslagen opstand tegen hem en onderling in voortdurende twisten en strijd. In den laatsten tijd heeft die sultan zich, door tusschenkomst van den onderkoning van Rio, herhaalde malen tot het Nederlandsche gouvernement gewend, ten einde de hulp van zijnen souverein, waarvoor hij Nederland nog altoos erkent, dringend in te roepen. Indien onze regering hem slechts met eene geringe magt ware te hulp gekomen, zou de orde weldra zijn hersteld geweest, want de schrik voor de kracht der Europeanen is er zeer groot. Het verzoek, ofschoon door onzen getronwen vassal, den onderkoning van Rio, ondersteund, baatte echter niet. Toen wendde zich de sultan, ten einde raad, met hetzelfde verzoek tot eenige kooplieden te Singapoera, die, ten gevolge van de intrekking onzer bezettingen, aldaar vrij spel hebben en er een voordeelingen handel drijven. Onmiddellijk werden door deze eenige gewapende schoeners en twee kannoneerbooten uitgerust en naar Siak gezonden. Deze magt was naauwelijks in de rivier Siak verschenen, of de orde was hersteld en het kostte den sultan met deze hulp weinig moeite zijne oproerige vassallen tot rede te brengen en de aanvallers van zijn grondgebied te verdrijven, Deze hulp bleef niet onbeloond. Met toestemming en goedkeuring van den Sultan hebben de Singapoersche kooplieden in het rijk van Siak, *Nederlandsch grondgebied,* eene vereeniging gevormd om aldaar een handelsetablissement te vestigen en het laat zich verwachten, dat zij dit rijk niet weder zullen verlaten. Wij kunnen dit feit niet vermelden, zonder te vragen of het met de oostkust van Sumatra moet gaan als met Serawak op de westkust van Borneo, door de vestiging aldaar van James Brooke. Toen kostte de onverschilligheid van het Nederlandsch-Indiseh gouvernement ons een groot gedeelte van Borneo, moet zij ons thans de oostkust van Sumatra doen derven? *Het zal ons aangenaam zijn, zoo onze confraters de mededeeling van dit feit willen overnemen, want het is inderdaad van te groot belang om er niet algemeen de aandacht op te vestigen en Nederland's ingezetenen te doen zien hoe hunne belangen in Indie worden behartigd.* (*De Indiër*)

* 's GRAVENHAGE, 21 Maart. Naar men met zekerheid verneemt zal Z. K. H. de grootvorst Konstantijn van Rusland in het begin der maand Mei aanstaande een bezoek bij het Nederl. Hof afleggen.

— Naar men verneemt zal H. M. de Koningin-weduwe dit jaar langer dan gewoonlijk in de residentie verblijven, voor dat H. M. zich naar haar buitenverblijf Soestdijk begeeft.

* WORMERVEER, 18 Maart. Heden nacht is te Zaandam de vijlenkapperij, toebehoorende aan H. Kleij, nagenoeg tot den grond toe afgebrand. De oorzaak van het onheil is niet met zekerheid bekend.

UTRECHT, 21 Maart. Men verneemt, dat op den feestdag der Akademie op Donderdag 26 Maart, de plegtige rede zal gehouden worden door den hoogleeraar van Hall, als Prorector, bij de ongesteldheid van den Rector Magnificus Dr. L. G. Visscher.

* APELDOORN, 20 Maart. Heden middag omstreeks 3 ure is er brand ontstaan in den keukenschoorsteen van de woning van den Heer de Groot, in de buurtschap Wormingen. Het huis met riet gedekt zijnde, is dit al spoedig aangetast en terwijl een vrij sterke wind woei en het water tamelijk afgelegen was, het huis al spoedig in de asch gelegd, ondanks de toegesnelde brandspuiten en de bereidvaardige hulp van vele ingezetenen. Een gedeelte van het mobilair is gered. Huis en inboedel waren tegen brandschade verzekerd.

§ DWINGELO, 20 Maart. In eene dezer dagen alhier gehouden raadsvergadering is het vrij onstuimig toegegaan. De jongste wethouder, Dr. J. Heppener, verklaarde zijn ontslag te nemen, omdat hij bij het behartigen der gemeentelijke belangen werd gedwarsboomd door den voorzitter. De burgemeester verklaarde het aangevoerde voor eene onwaarheid, enz. Eindelijk tot de verkiezing van een ander wethouder overgegaan zijnde, wilde geen van al de raadsleden dien post aanvaarden, zoodat Dwingelo thans slechts één wethouder heeft, zijnde de Heer Heppener voornemens liever als raadslid te bedanken dan met het wethouderschap belast te blijven.

* MIDDELBURG, 20 Maart. In eene gisteren avond alhier gehoudene vergadering van de broederschap der vrijmetselaars-loge, werd de voorzitter, den Heer Z. Snijder, lid der provinciale staten en van den gemeenteraad, die gedurende een tijdvak van 25 jaren in verschillende betrekkingen in die loge was werkzaam geweest, door de gezamenlijke broeders een prachtig geschenk aangeboden, bestaande uit eenen met maçonnieke zinnebeelden en verschillende toepasselijke inscriptien prijkende zilveren inktkoker, als blijk van erkentelijkheid voor zijne aan die loge bewezene talrijke en hoogst belangrijke diensten.

* BERGEN OP ZOOM, 21 Maart. Bij menschengeheugen heeft men tijdens den vloed, nimmer zoo weinig water in de haven alhier gezien als heden het geval was, letterlijk waren geen der schepen vlot geraakt, de zoogenaamde doode getijden met de oostenwind waren oorzaak, dat geen aankomst of vertrek van schepen plaats kon hebben.

— Bij gelegenheid van de bevordering van den Heer D. G. Rijers alhier, tot luit.-kolonel bij het 7de reg. infanterie, bragt het hoornmuzijk van het 4de regiment aan hem heden avond eene serenade bij fakkellicht.

* BREDA, 21 Maart. De laatste spoortrein van Antwerpen naar den Moerdijk is gisteren even buiten het station te Roosendaal, met de wielen uit het spoor geraakt en daardoor wel drie uren later op zijne bestemming aangekomen. Het einde van de naald der excentriek was gebroken. Er hebben geene ongelukken plaats gevonden.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 21 Maart. Garst: 127, 128/2 ℔ Windau ƒ 234, 236. Boekweit: Op 140/2 ℔ Gordijker ƒ 255.

SCHIEDAM, 21 Maart. Van Rogge verk.: 146/2 ℔ Arch. ƒ 243 cont., 245 6/w.; 144, 145/2 ℔ dito ƒ 240 6/w., 241 cont.; 143/2 ℔ Petersb. ƒ 223 cont.; 140/2 ℔ Reval ƒ 250 3/m. — Garst: 127/2 ℔ Libau ƒ 229 6/w., ƒ 232 6/w.; 125/2 ℔ Old. ƒ 200 6/w. Moutwijn ƒ 20.50; Jenever ƒ 26; Amst. Proef ƒ 27.25.

LEYDEN, 21 Maart. Boter 1ste kwaliteit ƒ 1.25 a 1.35, dito 2de ƒ 1.15 a 1.22½ per Nederl. pond.

LEEUWARDEN, 20 Maart. De aanvoer van alle Graansoorten was heden tamelijk groot, en voor de meeste artikelen bestond goede kooplust. *Tarwe* tot vorige prijzen met goeden kooplust, vooral in de knappe en ord. soorten, welke voor verzending werden genomen. De puike dito waren over het geheel minder gevraagd en konden bezwaarlijk vorige prijzen opbrengen, 124, 126 ℔ puike ƒ 9.40 ƒ 10; 121, 122, 124 ℔ knappe ƒ 8.40 9; 117, 120 ℔ dito ƒ 7.65 8.10; 115, 116 ℔ ord. ƒ 7.15.30 en ligtere soorten ƒ 6.50; 7 naar kw. Roode hooger gehouden en alzoo weinig koopers, 120, 122 ℔ knappe ƒ 7.75 8.20. — *Rogge* met meer kooplust en veelal iets hooger verkocht, 120, 122 ℔ nieuwe Inl. ƒ 6.60; 7; 115, 116 ℔ dito ƒ 5.75; 6. — *Boekweit* met vrij goeden kooplust tot ruim vorige prijzen verkocht; 117, 118 ℔ Vries Zand ƒ 7.80.90. — Winter-*Garst* tot iets hoogere prijzen met goeden kooplust, zoowel voor binnen- en buitenlandsche verzending, verkocht 102, 104, 106 ℔ puike ƒ 5.50.90; 96, 98 ℔ ord. ƒ 4.80; 5. Zomer meest in ligte soorten ter veil, en veelal hoog op prijs gehouden, zoodat daarin weinig omging, 100, 102 ℔ dito ƒ 5.25. — *Haver* minder begeerd en iets lager verkocht 82, 84 ℔ fijne ƒ 4.20; 78, 80 ℔ ord. ƒ 3.50.60; 70, 73 ℔ Voer ƒ 2.90 3.10. — *Kool-* en *Lijnzaad* met weinig handel.

Aan de Veemarkt waren heden 350 Koeijen, waarvoor de stemming minder gunstig was, even als voor Kalveren en Schapen. Varkens hielden zich weder goed staande. De aanvoer der drie laatste soorten was echter van niet veel belang.

GRONINGEN, 20 Maart. Onze markt verkeerde heden over het geheel in eene flaauwe stemming. *Tarwe* en *Rogge* tot vorige prijzen moeijelijk te verkoopen. — *Boekweit* ging tot eenige verlaging sleepend van de hand. — *Garst* heeft in het begin der markt ruim de vorige prijzen bedongen, doch is later weder tot vorige koersen afgegeven. — Dikke *Haver* 5 c. verlaagd, en andere soorten ook minder begeerd. — *Boonen* en *Gort* tot vorige prijzen sleepend afgegaan. — In *Koolzaad* iets meer omgegaan, eene puike partij heeft ƒ 16 opgebragt, en van eenigzins afwijkende kw. weer tot ƒ 14 verkocht. — *Raapolie* ƒ 49. — *Lijnolie* ƒ 42.

ANTWERPEN, 21 Maart Van Domingo *Koffij* werd heden de verkoop bekend van 1956 balen a 86¾ c. in cons. en in *Ruwe Suiker* had gisteren eene afdoening plaats van 1250 kisten Havana. — Van *Amandelen* zijn dezer dagen ca. 100 cer. zoete Barbarijsche ex Hendrik Karel tot gesouteneerde prijzen afgedaan. — *Granen* stil; voor puike Inl. Rogge waren koopers a ƒ 7¼. — *Lijnzaad* vaster, men heeft ca. 5000 hect. Odessa verhandeld van ƒ 16 a 16¼.

HAMBURG, 20 Maart. Ofschoon de omzet in *Koffij* niet zoo levendig was als in de vorige weken, bleef de markt in eene zeer vaste houding. Men schat de verkoopen op 15,000 b. Brazil van 4⅛ a 5¾ sch. en 800 b. Dom. van 5¾ a 5⅞ sch. — Ruwe *Suiker* met voortdurende vraag en belangrijken omzet. — *Rijst* ten volle prijshoudend. Uit de eerste hand zijn verkocht 16,000 matten Java, 5000 b. Aracan en 1000 b. Madras. Van Carolina hebben 200 v. nemers gevonden. — *Huiden* in gunstige stemming, vooral voor Calcutta Kips, die bij belangrijken omzet in zeilende partijen weder aanzienlijk gestegen zijn. — *Piment* gevraagd en ruim ⅛ c. hooger betaald. — *Thee* stil. De Waldemar is met eene lading in het kanaal binnen. — *Honig:* Havana in loco is tot 25½ a 26½ mb. te koop. Oplevering werden in deze week 130,000 ℔ zeilende van New York tot 25 mb. verk. — *Talk:* Van 1a. Petersb. gele vonden ca. 50,000 ℔ nemers. — *Granen:* Tarwe in loco met weinig handel; 122/123, 126 ℔ Marksche met 150 a 165 rd.; 127, 128 ℔ Mecklenb. met 170 rd.; 123 ℔ Saal met 158 rd.; 118, 121 ℔ Mecklenb. met 128 a 140 rd. betaald. Op levering van het buitenland is geene vraag. Rogge in loco vast; 121, 123/124 ℔ Mark. met 106 a 108 rd. betaald. Van Koningsb. vond 120 ℔ koopers tot 75 rd., blijft daartoe echter aangeboden.

PETERSBURG, 13 Maart. *Granen* zonder vraag voor exportatie; de prijzen zijn overal in Rusland gedaald — Voor Rein-*Hennep* heeft men op levering in Junij en Julij 110 R. 62 kop. betaald; het artikel is weinig gevraagd. — Van *Talk* heeft men dezer dagen afgedaan 30/m. pud prima a 155 Rs. en eergisteren 10/m. pud a 154 Rs. assign. per berkow. met voorschot op Aug. — *Wisselkoers* op Amst. 186 a 186½.

HAVANA, 16 Febr. Om verschillende redenen is de oogst van Tabak van het vorig jaar niet zoo gunstig uitgevallen, als men in Januarij reden had te verwachten; al te veel regen en later in het voorjaar lang aanhoudende droogte, hebben er toe bijgedragen de kwaliteit te verslimmeren en de geoogste kwantiteit, bij de vroegere raming, aanmerkelijk te verminderen. In Febr. kwamen de eerste partijtjes Pastido ter markt en werden tot de uiterste prijzen, meestal ongezien weggekocht. De kooplust nam van lieverlede toe en de handelaars, die hiervan hun vordeel wilden trekken, haalden de planters over, de Tabak ondanks het drooge weder te verpakken, waardoor dezelve grootendeels in eenen onhoudbaren toestand arriveerde; daar de Tabak ten gevolge van den langdurigen regen dun van blad en slap van kwaliteit was, kon het goed later de broeijing in het schip niet wederstaan, en hierin is de oorzaak gelegen, dat in het vorig jaar zooveel Tabak in bedorven staat aangekomen is. In weerwil van dit alles, bleef de stemming voor het artikel goed, en toen zich eindelijk van Europa algemeene klagten deden hooren over de vermindering der verzendingen, en het bewezen was, dat de meeste partijen de kostende prijzen niet zouden opbrengen, was het grootste gedeelte der Partido reeds verscheept. De Vuelta Abajo Tabak was wel is waar gezond, doch ook door den regen al te nat geworden, ofschoon men over het algemeen met den oogst van deze soort kan te vreden zijn. Gedurende den herfst was de uitvoer belangrijk van Vuelta Tabak en daaraan was het hoofdzakelijk toe te schrijven, dat de houders hunne vorderingen meer en meer verhoogden; de fabrikanten waren meer geretireerd en begonnen eerst in de laatste maanden van het afgeloopen jaar zich voor het voorjaar te voorzien warmede zij met te meer spoed te werk gingen, toen het weder tot bezorgdheid voor den aanstaande oogst aanleiding gaf en de voorraad van Tabak snel verminderde; ook binnengoed, hetgeen in den zomer bij eenen prijs van 10 a 11 doll. verlaten, heeft in het najaar en den winter eene belangrijke rol gespeeld; ter voorziening in het gebrek aan Cuba Tabak, werd het sterk gezocht voor de Vereenigde Staten en nadat in November ook voor Spanje gekocht werd, is deze soort allengs op 17 a 20 doll. gestegen. Tegenwoordig is de voorraad van alle Tabaksoorten in handen van verkoopers kleiner dan immer te voren op dezen tijd des jaars. Fijne puike waar der beste districten is bijna niet meer te krijgen; de laatste omzettingen daarin hebben plaats gehad tot 10 a 85 doll. voor gemiddelde partijen; ordinaire goede Vegas bedingen 140 a 160, 1a, 2a, 3a en 4a 70 a 80 d., 5de soort 35 a 40, 6de soort 25 a 30 d.; de prijzen zijn alzoo hooger dan in vroegere jaren. De oogst in Vuelta Abajo heeft uitgeleverd 120,000 pakken tegen 125,000 pakken in 1855, 90,000 pakken in 1854, 125,000 p. in 1853 en 93,000 p. in 1852. Naar New-York werden verscheept 27,000 p. tegen 24,000 p. in 1855, 23,000 p. naar Hamburg en Bremen tegen 16,000 p. 1855.

De uitzigten op den volgende oogst zijn tot nog toe zeer onvoordeelig en ofschoon gunstig weder nog tot verbetering zou kunnen leiden kan dezelve in geen geval groot worden.

Sigaren waren aanvankelijk zonder vraag bij het vooruitzigt op eenen goeden oogst en toen eenige fabrieken in Augustus nieuwe waar begonnen bewerken, waren oude Sigaren onverkoopbaar; na dien tijd heeft de vraag naar mooije Sigaren van Tabak van het laatste gewas, doorgaans toegenomen en ten gevolge der enorme rijzing der grondstof, zijn dan ook de prijzgn der Sigaren steeds geklommen; uitzigt op lagere prijzen is er niet te minder wanneer de voornaamste fabrieken, genoegzaam van Tabak voorzien zijn, om te kunnen voortaan met werken tot aan den nieuwen oogst; de meesten hebben zich slechts voor eenige maanden kunnen voorzien en daar de disponibele voorraad thans reeds hoogst onbeduidend, daarbij van geene mooije kwaliteit is en enorm hoog gehouden wordt, zullen in den loop van het voorjaar zeer vele fabriekanten hun

nen arbeid belangrijk moeten beperken of staken. De Sigaren van Tabak van vorige jaren zijn algemeen veel beter dan die van den oogst van 1855.

In het vorig jaar werden uitgevoerd:

Naar New-York . . .	80,000 mille tegen	100,000 mille in 1855
" Frankrijk . . .	50,000 " "	64,000 " " "
" Hamburg en Bremen	3,700 " "	30,000 " " "
" Engeland . . .	24,000 " "	18,000 " " "
" Holl. Bengalen .	7,000 " "	7,000 " " "
" Spanje . . .	9,000 " "	6,000 " " "

in het geheel zijn in 1856 uitgevoerd 274,000 mille, tegen 292,000 mille in 1855.

Fondsen en Beurstijdingen.

ROTTERDAM, Zaturdag 21 Maart. N. W. S. 2½ pCt. 63¾; Spanje 24⅝; Dito Binnenl. 38; Cert. Coup. 6¾; Portug. 45; Dito 1856 43¾; Metall. 39½; Dito 5 pCt. 76 7/16; Dito te Amst. 86⅛; Dito Nation. 78⅞; Mexic. Onb. 22⅝; Venezuela 34⅞.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 1 Febr.; op 1° 33' N. Br. 35° 30' W. L.: Maria Cornelia, Oltmans, Rott n. Buenos-Ayres.

Volgens brief van kapt. Mellink, voerende het schip Waal-Stroom, van Amst. naar Liverpool, in dato 18 Maart, bevond hij zich toen in goeden staat zeilende met Z. O. wind in de Hoofden; aan boord was alles wel.

Het schip Straat Baly, van der Ven, v. Bat. n. Amst. gedestineerd, met schade aan de Kaap de Goede Hoop binnengeloopen, had, volgens brief van den kapitein, in dato 26 Jan. de lading nagenoeg weder ingenomen en zou binnen weinige dagen gereed zijn om de reis voort te zetten.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 21 Maart; Catharina, Johnston, Sunderland. — Gisteren nog: George V, . . . , Altona.
HELVOETSLUIS, 21 Maart; Voorwaarts, Vlnk, Lissabon.
GENUA, 16 Maart; Castor en Pollux, Schotema, Amsterdam. - Rotterdam, Klazen, Rott.
HAMBURG, 20 Maart; Maasstroom, Hansen, Rotterdam.
SWINEMUNDE, 18 Maart; Stoomvaart, Bruns, Amst.

UITGEZEILD.

TEXEL, 21 Maart; Zeemanshoop, Hansens, Livorno.
BRIEL, 21 Maart; Rainbow, . . . , Londen.
VEERE, 20 Maart; Stad Middelburg, Ouwehand, Batavia.
LIBAU, 11 Maart; Cosmopoliet, Westenenk, Amst.
BANGKOK, 12 Jan.; Amerika, Arends, Bat.

Rivier-Berigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

A. Grenshauser, Stad Mannheim, n. Manheim. P. Hartman, Eleonora, n. Ludwigshafen en Manh - J. van Beek, Vrouw Willemina, n. Ruhrort. - F. A. Holst, Cöln N°. 14, n. Keulen. - H. Kievits, Kent U Zelven, n. Keulen. - R. Kirschreiber, Mainz N°. 5, n. Mainz - F. Hendriks, Vrouw Jacoba, n. Duisburg. - F.W. Meeusen, Niederrhein N°.5 n. Dusseldorp. - H. B. Meijer, Goede Negotie, n. Urdingen en Ruhrort.

ARNHEM, 21 Maart. Rijnhoogte 1 el 6 p. 8 d., gew. 13 d.
KEULEN, 21 Maart. Rijnhoogte 8 vt. 10½ d. Keulsch (8 vt. 8 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Bengalen, Keus: 5059 b. Koffij, 246 k. Indigo, 767 sch. Tin, 1868 b. Bindr., N. H. M.

LIVERPOOL, Pelican, Raynes: 548 st. drooge, 229 st. drooggez. Huiden, 17 v. Gom Copal, S. A. Levino en C°.; 150 b. Katoen, C. Hemmann en C°.; 116 b. Katoen, J. H. Claus en J. Raulino; 40 b. Gom Gedda, C. L. Ringrose en C°.; 10 k. Gom Copal, A. T. Sölling en C°.; 37 vtj. Olie, Willemse, de Bie en C°., 25 v. Soda-Asch, L. Maijer en C°.; 4 z. Gom Copal, Koch en Vlierboom; 18 v. Soda-Asch, Pluygers en Hauck; 420 b. Katoen, 75 b. Rijst, Order.

EFFECTEN-SOCIETEIT TEN 3½ URE.

AMSTERDAM, Zondag 22 Maart.

Geene Affaire.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, Zaturdag 21 Maart.

Het kabinet van den president Buchanan is door den senaat bekrachtigd. Het bestaat uit de HH. Lewis Cass, buitenl. zaken; Howell Cobb, financien; John Buchanan, oorlog; Jacob Thompson, binnenl. zaken; Black, attorney-general; en Brown.

Uit Mexico verneemt men (dd. 12 Febr.), dat de president Comonfort een eed op de constitutie heeft afgelegd.

Uit Lissabon wordt dd. 12 Maart gemeld, dat de progressisten het onderspit hebben gedolven. Er is een kabinet Loulé tot stand gekomen; deze is raadspresident en minister van buitenl. zaken; Sa da Bandeira marine; drie constitutionelen, de HH. Avilar, Silva en Nesto, hebben zich daarbij aangesloten.

LONDEN, Zaturdag 21 Maart.

Het Huis der Gemeenten is heden bij commissie ontbonden met de volgende rede: H. M. heeft ons opgedragen ter uwer kennis te brengen, dat Hoogstd. u op dit vroeg tijdstip ontheft van uwe werkzaamheden in het Parlement [illegible] H. M. dit Parlement onmiddellijk te ontbinden, dewijl zij door de meest constitutionele middelen de zekerheid wenscht te erlangen van het gevoelen der natie opzigtelijk den tegenwoordigen toestand der publieke aangelegenheden. H. M. heeft ons gelast u haren dank te betuigen voor de onbekrompen wijze, waarop gij hebt voorzien in de behoeften der openbare dienst gedurende de tijdsruimte, die verloopen moet, tot dat een nieuwe kamer vergadert, die overeenkomstig den wensch van H. M., zoo spoedig doenlijk zal worden bijeengeroepen, als met eene bezadigde overweging van 's lands aangelegenheden zal bestaanbaar wezen. Op bevel van H. M. geven wij u de door Hoogstd. ondervonden tevredenheid te kennen, dat er middelen zijn gevonden, om de lasten der [illegible] stoffelijk te verligten. De Koningin gelast ons, u de verzekering te geven, dat Hoogstd. innigste bede daarin bestaat, dat de [illegible] des Koningrijks, aan welke de verheven taak is toevertrouwd, die grondwet [illegible] door de Voorzienigheid geleid mogen worden in de keuze [illegible] vertegenwoordigers, wier schranderheid en vaderlandsliefde H. M. [illegible] behulpzaam zijn in Hoogstd. onverpoosd streven voor het handhaven van de eer en de waardigheid der kroon en het bevorderen van de welvaart en het heil haars volks.

— De Lord-mayor heeft gisteren avond een groot gastmaal gegeven aan de [illegible] der kroon. Al de ministers en de vreemde gezanten woonden het bij. Lord Palmerston werd met veel geestdrift ontvangen; en heeft gezegd, dat hij geloofde, dat de natie op zijne zijde was. Zijne staatkunde bestaat daarin, dat hij den vrede buitenlands wenscht, zonder de eer van Engeland te schaden, en in het binnenland met progressive verbeteringen zal voortgaan. Lord Clarendon heeft het gedrag der regering ten opzigte van China verdedigd en gezegd, dat de politiek van het hoofd van het kabinet noch woelig, noch aanvallend was, maar van een vredelievenden aard, zoo als dit de verkregen uitkomsten bewezen.

— Uit Corfu wordt gemeld, dat negen verkiezingen van leden voor het parlement waren vernietigd; dit college beschuldigde de Engelsche regering van de kiezerslijsten te hebben vervalscht; eene ontbinding van het parlement was waarschijnlijk.

WEENEN, Zaturdag 21 Maart. Metall. 83¾; Dito Nationale 85¾; Partial Loten 110; Oostenr. Credit Anstalt 265; Bank-Actien f 1022. — Wissel: Londen 10.08¼; Zilver 4½.

— Er is een gerucht in omloop, dat de Oostenr. gezant Turijn zal verlaten.

PARIJS, Zaturdag 21 Maart.

Het budget is aan het wetgevend ligchaam ingediend. De uitgaven overtreffen de inkomsten met 20 millioen. De opbrengst der nieuwe belasting op industriele actien wordt begroot op 14 millioen.

[illegible]

TEXEL, HEDEN, Zondag 22 Maart; Binnen: Johanna Maria Christina, Gözker, Bat.

ADVERTENTIEN.

HENRY DESSORT'S

WETENSCHAPPELIJKE KUNST-GALERIJ, in eene welingerigte, fraaije Tent op het Amstelveld.

ANATOMISCH-ETHNOLOGISCH

MUSEUM,

is opengesteld ter bezigtiging alle Werkdagen der Week, van 's Morgens 10 tot 's Avonds 10 Ure.

Entrée 50 c. van 's Morgens 10 tot 's Avonds 6 Ure; 75 c. van 6—10 Ure.

CATALOGUSSEN zijn aan het Bureau verkrijgbaar à 25 Cents.

De bepaling van de Entrée voor Dames des Dingsdags is voorloopig opgeheven.

Bij de GEBROEDERS DIEDERICHS, te Amsterdam, is te bekomen of van hen te ontbieden voor slechts

TIEN GULDENS:

DE LEVENS EN WERKEN DER HOLLANDSCHE EN VLAAMSCHE

Kunstschilders, Beeldhouwers, Graveurs en Bouwmeesters,

VAN HET BEGIN DER VIJFTIENDE EEUW TOT HEDEN.

Met nagenoeg DRIE HONDERD PORTRETTEN van Kunstenaars. Benevens een Aanhangsel waarin eenige duizende MONOGRAMMEN van p. m. 700 in dit Werk voorkomende Personen.

DOOR **J. IMMERZEEL Jr.**,

in leven Lid der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leyden, en van andere Binnen- en Buitenlandsche Genootschappen,

uitgegeven door:

Mr. C. H. IMMERZEEL EN **C. IMMERZEEL**,

Corresponderende Leden der Koninklijke Maatschappij van Schoone Kunsten en Letteren te Gent.

Volledige GOEDKOOPE UITGAVE in drie roijaal 8°. Boekdeelen.

De tegenwoordige Eigenaren van dit hooggeschatte en allernieuwste Werk, de Levens en Werken der Hollandsche en Vlaamsche Kunstschilders, enz., betreffende, hebben den prijs thans aanzienlijk verminderd en op slechts *f* 10 vastgesteld, ten einde ieder Beoefenaar en Liefhebber van opgemelde Schoone Kunsten, zich dit onontbeerlijk Boekwerk zoude kunnen aanschaffen. (4070)

FRANSCHE LETTERKUNDE EN KUNST.

29STE BRIEF.

PARIJS, half Februarij.

Bij het zwijgen van de staatkunde, hebben de letterkundige en wijsgeerige, de oudheidkundige en zelfs de godsdienstige discussien een gewigt erlangd, hetwelk zij niet hadden, toen onze parlementaire debatten alles-overwegend waren. Wie zou nog een tiental jaren geleden gedacht hebben, dat de strijd over de regten der Gallikaansche kerk, die over de oude en nieuwere litteratuur op nieuw de gemoederen zou vervullen en in beweging brengen? Wij zullen heden slechts over de laatste spreken. "Gedurende langen tijd (zegt Grimm) heeft men in Frankrijk over den voorrang van de oude en latere schrijvers geredetwist, en niet één enkel goed boek is uit dien strijd overgebleven. Het twisten over den voorrang van auteurs is, in den regel, een ijdel spel, het heeft veel van die lastige pligtplegingen bij openbare feesten, waar het iedereen te doen is, om de eerste plaats te erlangen." In spijt van den geestigen correspondent van Catharina, lag, en ligt er nog heden ten dage, op den bodem van dit geschil, iets anders dan eene beuzelachtige twist om den voorrang, en zelfs iets anders dan een ijdel vraagstuk van smaak en van letterkundige kritiek: hoe zou men toch anders kunnen onderstellen, dat zoo vele uitstekende mannen zich daarmede hartstogtelijk hebben bezig gehouden.

Is daarin ook niet het wijsgeerig denkbeeld van de ontwikkeling van den menschelijken geest gelegen? Het werk van den Heer Rigault (*la Querelle des anciens et des modernes*) heeft, op dit gebied, de aandacht zeer opgewekt. Zeker is de naam van dien jeugdigen hoogleeraar reeds buitenaf doorgedrongen; hij heeft zijnen eersten arbeid in het *Journal des Débats* nedergelegd en is onlangs ter vervulling van een der voornaamste leerstoelen van het Collège de France benoemd. Zijn werk is een trouwe wedergalm van dien vermaarden strijd, die in de 17e en 18e eeuwen de geesten zoo zeer bezig hield. De verdeeling des werks is natuurlijk, als men de drie tijdvakken, die hier te onderzoeken vallen, nagaat; het is mede in drie groote afdeelingen gesplitst, waarvan de eerste omvat het Fransche tijdperk in de 17e eeuw, met Desmarets, Perrault en Boileau; de tweede afdeeling is aan het Engelsche tijdvak gewijd, met Temple, Boyle, Wotton en Bentley; eindelijk de derde afdeeling in de 8e eeuw met Lamotte en Mw. Dacier. Er zou voor nog eene afdeeling plaats zijn geweest; de befaamde strijd tusschen de klassieken en romantieken, die de omwenteling van 1830 vooraf ging, en het is te betreuren, dat de schrijver zijnen arbeid niet zoover heeft voortgezet. Op die leemte na, is zijn boek eene volledige blootlegging van dat groote pleit en niets ontbreekt aan de stukken van het geding, aan de zorgvuldige toetsing daarvan; de redenen, over en weder bijgebragt, noch het résumé van den voorzitter, hier dat des schrijvers, die in dat alles zoo onbevangen is, dat men niet kan bepalen of hij eene persoonlijke meening in het geschil heeft. Enzoo heeft de Heer Grimm dubbel ongelijk; het geschil tusschen ouden en lateren is, in den grond der zaak niet zoo kleingeestig, als hij beweert, en bovendien hebben wij daaraan een goed boek te danken.

De *Etudes sur la vie de Bossuet*, door den Heer Floquet, getuigen van eene rigting voor onzen tijd "de toetsing van groote schrijvers." De Heer Villemain wees daarop onlangs, bij gelegenheid van een belangrijk geschrift, *la vie pubique de Montaigne*, van den Heer Grün. Men zou gedacht hebben, dat er, na het *leven* van Bossuet, door den kardinaal de Bausset, in het begin dezer eeuw, gegeven, weinig of niets meer over dien grooten schrijver viel te zeggen: maar die smaakvolle biographie, welke kleine trekken, bijzonderheden van meer huiselijken en persoonlijken aard veronachtzaamde, waarop men thans zoo zeer gesteld is, voldeed niet meer aan de nieuwsgierigheid van het algemeen. Reeds had een bevoegd beoordeelaar, de Heer Walkenaer, den schrijver verweten, dat hij den aanvang van Bossuets loopbaan niet gekend had, die 43 jaren, welke zijne optreding aan het hof als precepteur van den Dauphin vooraf gingen, (1627—1670); die leemte heeft de nieuwe levensbeschrijver op zich genomen aan te vullen, en hij heeft zich van die taak met zoo veel ijver als zorg en geleerdheid gekweten. De minste bijzonderheden betreffende het leven en de werken van Bossuet, eerst gedurende de 25 eerste jaren, die hij te Dyon, zijne geboortestad, vervolgens te Parijs, in het collegie van Navarra doorbragt, en daarna het 17 jarig tijdperk, dat verliep van zijne komst te Metz tot zijne verheffing tot bisschop van Condom, alle bijzonderheden zijn met eene gemoedelijke, men zou bijkans zeggen, al te omstandige naauwkeurigheid bijeengebragt. Bij de vier deelen, welke de Heer Bausset geleverd heeft, heeft men er aldus drie nieuwe te voegen, die het eerste werk niet in vergetelheid zullen doen vervallen, maar die het voltooijen.

Niet alleen beijvert zich de moderne kritiek, de modellen van onze gewijde of ongewijde letterkunde dieper te onderzoeken en juister te toetsen, ook de groote schrijvers van het buitenland, van Italie, Engeland en Duitschland, stelt zij zich ten pligt, aan haar onderzoek te onderwerpen, door naauwkeuriger nasporingen beter te doen kennen. De invoering van het onderwijs in de vreemde talen in ons universitair onderrigt, die nog niet lang geleden heeft plaats gegrepen, heeft reeds bijgedragen om die nieuwe rigting der geesten te bevorderen, en deze doet zich inzonderheid onder onze jonge hoogleeraren op. Zoo heeft een hunner, de Heer Reynald, gewezen lid van onze school te Athene, eene opmerkelijke *Etude* over Samuel Johnson gegeven. Men weet welk een grooten invloed Johnson op zijne tijdgenooten uitgeoefend, en welken naam hij nog in Engeland heeft, als dichter en geleerde, als letterkundige, geschiedkenner, roman- en dagbladschrijver: in al die opzigten is in zijne naam, om zoo te zeggen, gansch het letter- en staatkundig leven van zijne eeuw begrepen. Het bestek, dat de Heer Reynald zich gesteld heeft, belette hem, Johnson uit al die oogpunten te beschouwen; hij heeft zich voorgesteld hem, als beoordeelend en zedekundig schrijver gade te slaan. Maar, indien hij zijne andere geschriften en zijnen levensloop slechts even behandelt, zoozegt hij daarvan toch genoeg, om dien buitengewonen man te doen kennen, die uit zoo lagen kring is opgekomen, die heel zijn leven met behoefte en ziekte te worstelen had, en niettemin eindigde met zijn eigen tijd te beheerschen, als bepleiter van de zaak van den goeden smaak en de zeden.

Indien wij de staatkunde niet buiten onze taal hadden gelaten, zouden wij in het breede kunnen gewagen van een geschrift, dat de beroemde reiziger naar Klein-Azie, de Heer v. Tchihatchef, onlangs, zonder naam te Brussel heeft uitgegeven, *La paix au 30 Mars est-elle une paix solide?* Bepalen we ons thans te zeggen, dat dit opmerkelijk geschrift in der daad zeer opgemerkt is geworden.

Komen wij thans tot de regtsgeleerdheid. De werken onzer regtsgeleerden zijn niet alle van evenveel waarde; we zullen ons niet ophouden bij vrij wat middelmatige werken, die de lijsten der regtsgeleerde boeken hebben doen aangroeijen. Maar, alvorens namen te noemen, herhaling wij (want het is niet de eerste maal, dat die opmerking gemaakt is), dat regtsgeleerde schrijvers zich over het [illegible]

heid van stijl en klare voorstelling van zaken, door eene stelselmatige wijze van behandeling, die, zonder bespiegeling uit te sluiten, dadelijk nut op den voorgrond plaatst. Die aard van de bedoelde werken zou reeds voldoende zijn, om daaraan eene goede ontvangst te verzekeren, maar bovendien hebben zij een voordeel, dat zij ook buitenslands gezocht doet blijven: zij verklaren eene wetgeving, die door de meeste beschaafde volken is nagevolgd, geheel of gedeeltelijk aangenomen; onze Pothier's, Merlin's, Dalloz, onze Troplong's en Dupin's zijn zoo bekend buiten als in Frankrijk. Om al die redenen heeft men ook met veel ingenomenheid ontvangen het *Traité Général de droit administratif appiqué*, van den Heer Dufour. De schrijver heeft, als lid van de constituerende vergadering, zijn aandeel aan de staatkunde gehad. Advocaat bij het hof van cassatie en bij den staatsraad, heeft hij dagelijks de werking van de administratieve wetten onder de oogen; zijne loopbaan, zijne studien leveren dus den waarborg, dat hij de zaken, die hij behandelt, volkomen kent. Het buitenland kan dan ook veel uit zijnen arbeid leeren De betrekkingen van andere landen met het onze worden steeds menigvuldiger, andere regeringen gaan niet zonder vrucht bij onze administrative verordeningen te rade; van daar, dat het van aanbelang is, de werking daarvan met juistheid te kennen. Het werk van den Heer Dufour voorziet uit dat dubbel oogpunt, voor Frankrijk en buiten af, in eene behoefte.

Hij heeft het in twee deelen gesplitst; in het eerste omvat hij alle administratieve overheden, van het hoofd des Staats tot de maires, met bijvoeging van de raadplegende ligchamen, de raden van prefecture, het hof der rekeningen, de staatsraad, maar met behandeling elders — welligt ten onregte — van de algemeene en arrondissementsraden, benevens de gemeenteraden. Het tweede gedeelte behelst alle administratieve onderwerpen, in alphabetische orde gerangschikt, beginnende met *armée* en eindigende met *voirie*. Wel treft het, als iets zonderlings, dat, terwijl het eerste gedeelte zeer stelselmatig, naar de hierarchische orde behandeld is, men in het tweede louter naar de letter is te werk gegaan, waardoor de symmetrie verbroken wordt; het tweede gedeelte is dus minder een algemeen *Traité*, dan wel leden daarvan, die op zich zelve staan. Dit wordt echter eenigzins vergoed door de stelsematige orde, welke in de behandeling van ieder van die leden op zich zelve voorzit; en de schrijver toont daardoor, dat hij allezins bekwaam is, om eene algemeene wel ineenvoegende verhandeling te schrijven, maar dit hier, om het practische nut, heeft nagelaten en liever den vorm van een woordenboek gekozen heeft. Uit dat oogpunt beschouwd, voldoet het werk volkomen aan het doel; het is een zekere gids tot oplossing van tallooze moeijelijkheden, die de aanraking van de administratte met de bijzondere belangen doet opkomen; vraagstukken regtens en van feitelijken aard, beide evenzeer van aanbelang; want, indien het gevaarlijk is, eene kwalijk gegronde vordering vol te houden, zoo is het onvoorzigtig, die te doen gelden, zonder juist te weten, langs welken weg en voor welk gezag dit geschieden moet; onze administrative jurisprudentie, uit vaak onzekere precedenten bestaande, is vervuld van die netelige vraagstukken van bevoegdheid. De Heer Dufour heeft over dat alles veel licht verspreid. Het onthaal, dat de eerste druk van zijn arbeid gevonden heeft, was binnen- en buitenslands zoo groot (uit het laatste zullen wij alleen het gezag van den Tubinger hoogleeraar v. Mohl bijbrengen), dat hij wèl gedaan heeft met een tweede gereed te maken, die door hem herzien en zeer verbeterd is.

Van alle gedeelten der Fransche wetgeving, welke een uitgestrekten invloed hebben uitgeoefend, is zeker de *Code Civil*, thans weder de *Code Napoleon*, het eerste te noemen. Hieromtrent aan te toonen, wat andere volken daarvan ontleend, wat zij er bijgevoegd hebben, of waarin hunne wetgevingen van de Fransche verschillen, dit is voorzeker eene taak van algemeen nut. Die kan op tweederlei wijze vervuld worden: of door bespiegelende vergelijking, door het onderling toetsen der zamenstemmende of afwijkende beginselen; of door het naast elkander plaatsen van de teksten. Een geleerd magistraat van Parijs, de Heer Anthoine de St. Joseph, die vele jaren aan de studie van de vergelijking der wetgevingen heeft besteed, heeft, onder andere werken, nagelaten eene *Concordance entre les Codes Civils étrangers et le Code Napoléon*, waarin beide wijzen van bearbeiding te gader worden aangetroffen. Eene inleiding, in hoofdstukken verdeeld, welke met die van den Code Napoléon overeenkomen, behelst het kort begrip van de voornaamste punten en biedt, met eenen oogopslag, de algemeene denkbeelden, die de vreemde wetgevingen over elk gedeelte van het burgerlijk regt beheerschen; een geschiedkundig overzigt stelt den oorsprong en den voortgang der burgerlijke wetgeving van het hedendaagsch Europa in het licht; synoptische tafelen bevatten, naast elkander, hoofdstuk na hoofdstuk, den Code Napoléon en de vijf vreemde burgerlijke wetboeken, die het meest tot die vergelijking in aanmerking kwamen. Daarna komt de tekst der wetgevingen van andere Staten, hetzij die in één wetboek zijn te zamen gebragt, of niet, welke tekst altijd vergezeld gaat door de aanwijzing van de overeenkomst of afwijking van den Code Napoléon. Eene voorafspraak tot de wetgeving van elk land doet den staat daarvan kennen. Deze eenvoudige opsomming zal genoegzaam zijn, om het nut van zulk een werk te doen beseffen, dat de eer genoten heeft van in Belgie nagedrukt, en in Italie en Spanje vertaald te worden. De zamensteller, die door den dood werd weggerukt, heeft gelukkig een zoon nagelaten even werkzaam en kennisrijk als hij, die zijnen arbeid voltooid en aangevuld heeft.

Immers heeft hij zich niet bepaald tot de verbeteringen, welke de veranderingen der wetgevingen strikt noodzakelijk maakten; hij heeft het getal landen, wier burgerlijke wetgeving op genoemde wijze hier medegedeeld en vergeleken wordt, wel met 3/4 vermeerderd. De nieuwe druk (even als het werk van den Heer Dufour) bevat dienvolgens de *Concordance* met de burgerlijke wetgeving van de volgende landen: Duitschland, Oostenrijk, Baden, Beijeren, Belgie, Bolivia, Brazilie, Brunswijk, Denemarken, Beide Sicilien, Spanje, de Vereenigde Staten, de Kerkelijke Staat, Frankfort, Groot-Brittannie, Griekenland, Hayti, Hamburg, Hanover, Nederland, Ionische Eilanden, Malta, Modena, Noorwegen, Parma, Polen, Portugal, Pruisen, Rusland, Sardinie, Saksen, Servie, Zweden, Zwitserland, Toskane, Turkije en Wurtemberg. Nergens elders welligt vindt men zoo vele bouwstoffen zoo duidelijk bijeengebragt en voorgesteld, ten einde spoedig thuis te zijn in hetgeen men na wil slaan; en het belang daarvan springt in het oog, als men bedenkt, dat het hier geldt de burgerlijke wetgeving van alle beschaafde volken; de beoefening daarvan lokt zeowel den regtsgeleerde, den staatsman, als den wijsgeer uit.

Het is een Franschman zeker vergund den *Code Civil* van zijn land als het punt van uitgang te kiezen ter vergelijking van de burgerlijke wetgeving van andere staten, wanneer vreemdelingen zelve hulde aan dat wetboek brengen, door het tot voorwerp van belangrijke verklaringen te maken. Het is eene eervolle omstandigheid, dat men een der beste werken, die over den Code Napoleon verschenen zijn, verschuldigd is aan een vreemdeling, aan den geleerden professor Zachariae; de Fransche regtsgeleerden konden hem, ter vergelding, geen betere eer bewijzen, dan door zijn boek in hunne taal over te brengen. Dit hebben de HH. Massé, magistraat, en Vergé, advocaat, gedaan op eene wijze, die toont, hoezeer zij voor die taak berekend waren; zij leverden eene goede vertaling, en wat meer zegt, meer dan eene vertaling. Het derde deel daarvan is verschenen.

Wij zullen het gebied der burgerlijke wetgeving niet verlaten, zonder een zeer goed boek aan te bevelen, dat een zeer kundig regtsgeleerde, de Heer Vuillaume, advocaat, heeft in het licht gegeven, onder den titel van: *Commentaire Analytique du Code Napoléon*. Het is eene handleiding tot de kennis der wet; vooral bestemd voor de kweekelingen der regtsscholen; het is voor allen, die zich met de grondbeginselen, de beweegredenen, den waren zin der wetten bekend willen maken, een geschikt handboek.

In een volgenden brief zullen wij over eenige andere werken, het regt betreffende, spreken. Wij besluiten met een berigt, dat de wetenschap van de herkomst van het Fransche regt en alle gedeelten der geschiedenis aangaat.

Voor de archieven des keizerrijks, zoo rijk aan regtsoirkonden, administratieve en geschiedkundige bescheiden, is door den minister van staat een huishoudelijk reglement tot stand gebragt, dat de nieuwe regeling van die schoone instelling voltooit. Bij dat reglement worden de bepalingen van dat van 1846 vervangen, en wordt de leiding der archieven beter verzekerd; en, te gelijker tijd, een onbekrompen heuschheid ten pligt gesteld, waarvan alle vreemdelingen, die te Parijs dat groote nationaal depot komen bezoeken en doorzoeken, voordeel kunnen trekken.

INGEZONDEN STUKKEN.

EENIGE VRAGEN NAAR AANLEIDING VAN HET VERHANDELDE IN DEN GEMEENTE-RAAD, VAN 11 MAART JL.

Na al hetgeen in de laatste vergadering der gemeenteraad dezer stad, betreffende het ontwerp der vergrooting van de stad aan de IJkant is verhandeld, acht het een onpartijdig ingezeten zich ten pligt, zijne zienswijze ten deze met eenige woorden te openbaren, in het vertrouwen, dat hij hierdoor zal medewerken tot bereiking van een groot en [illegible]. Het heeft hem zeer aangenaam verrast, dat de groote [illegible] den gemeenteraad het bovenbedoelde ontwerp volstrekt niet [illegible] is, en dus bevreemdde het hem zooveel te meer, dat [illegible] commissie, in wier handen dit ontwerp tot advies [illegible] heeft heden tegen de ten uitvoerlegging [illegible] denkbeelden zijn toe te [illegible] getracht, de redenen te leeren [illegible] gelukt, hierin tot klaar- en zeker[illegible] aan beter ingelichte menschen [illegible] die hij gaarne wenscht [illegible] te voeren, dat door de meest geachte en kundigste

leden van den gemeenteraad niet alleen het nut en de groote noodzakelijkheid, maar zelfs het spoed vereischende is erkend, om eenige groote werken in het IJ te doen uitvoeren, ten einde op die wijze den handel voor verliezen of winstdervingen te vrijwaren, welke volgens gezegden van der zake kundige mannen, reeds nu zijn geleden Maar tevens wordt ook aangevoerd, dat de financien van de stad niet bij magte zijn, om die groote noodige werken ten uitvoer te doen leggen.

Hij doet dus de vraag. Waarom wordt er niet teruggekomen op het besluit, om de werken tot uitbreiding van de stad aan den IJkant niet aan eene particuliere concessie, ter executie, te geven? (*) dan kon in de concessie als voorwaarde worden opgenomen, om de spoed vereischende werken, die de stad niet in staat is uit te voeren, dadelijk te doen beginnen en, kon de stad hierdoor uit eene verlegenheid gered worden. 2°. Waarom wordt de concessie niet onder te maken bepalingen onverwijld verleend aan den geachten makelaar te dezer stede, die volgens de verklaring van den geachten voorzitter des gemeenteraads in staat is, om de millioenen schats, benoodigd voor de uitvoering van het groote project, aan te wijzen. De onpartijdige meent met grond te mogen beweren, dat het geene moeijelijkheid voor den concessionaris zal bevatten, om een betrekkelijk groot waarborgs-kapitaal te storten, voor en aleer de werken ondersteund worden, maar het zou hem evenmin bevreemden, wanneer, door langer dralen, de tijd tot verkrijging van benoodigd kapitaal niet spoedig voorbij was. Hij zou het met alle weldenkenden in den lande betreuren, dat een grootsch ontwerp weder moet mislukken, omdat dit tegen den geest en de bedoeling was van eene commissie, in wier handen het ontwerp was gesteld.

Maar hij gaat voort met te vragen, welke zijn de redenen, waarom die commissie tegen dat ontwerp gestemd is? Hij kan moeijelijk aannemen die, welke in den raad door de leden der commissie zijn aangevoerd, er moeten en zullen wel anderen bestaan, misschien voor oningewijden nimmer te vernemen. Zou het eene onmogelijkheid zijn, wanneer bij voorbeeld bij die aanvraag om octrooi voor eene nieuwe uitvinding, dezelve publiek werd en op deze wijze door anderen de eer en de voordeelen van die uitvindieg werden genoten? Dit wordt geenszins beweerd, dat men voornemens zou zijn met het project ter uitbreiding van de stad te doen, maar als men niet veel goeds in het ontwerp had ontdekt, waarom is dan het geheele plan in een model van klei gevormd geworden, ofschoon dit in het geheim is geschied. En als er zoo veel gewigt aan deze zaak gehecht wordt, zou het dan geene denkbeelden doen geboren worden van eigen belangzuchtigen aard, wanneer er hinderpalen in den weg gelegd worden aan hen, die zoo wel willens zijn als *bij* magte, om aan het plan, dat van het uitgebreidste nut voor de stad is, uitvoering te geven. Wanneer dit het geval mogt zijn, dan zou de voorlichting van de commissie geene de minste waarde hebben en men mag met grond van de goede bedoelingen en het gezonde verstand van de meerderheid des gemeenteraads verwachten, dat zij zich niet zal laten overheerschen door het advies eener commissie, die door zulke drijfveeren zou kunnen geleid worden.

Hij vertrouwt evenwel, dat die drijfveeren niet bestaan hebben en niet bestaan, maar toch vraagt de onpartijdige, waarom er reeds zoo veel tijd is verloopen en welligt nog zal noodig zijn, om tot een gewenscht besluit en resultaten te geraken? Waarlijk, er zijn overvloedige voorbeelden, dat nuttige en grootsche ondernemingen zijn mislukt, alleen omdat men den tijd niet heeft waargenomen, die voor de uitvoering het meest geschikt was. En zou dit op deze wijze weder moeten plaats hebben met eene onderneming, waarvoor de middelen kunnen worden aangewezen en die door iedereen erkend wordt, zoo wel onberekenbaar nuttig in aard als in strekking te zijn.

Wars van alle argwaan of wantrouwen (die evenwel spoedig zou kunnen ontstaan, wanneer er nog meer vertraging werd ondervonden), mag de onpartijdige met grond verwachten, dat de geachte gemeenteraad niet langer mag dralen, om concessie te verleenen aan particulieren, die in staat zijn, de stad in het bezit te stellen van groote verbeteringen, die zij zelve niet in staat is ten uitvoer te leggen. SINCERUS.

(*) *Zoodanig besluit heeft de gemeenteraad niet genomen; wel was zoodanig de meening van de commissie tot voorbereiding van publieke werken; maar over dit gedeelte van haar rapport is nog niet gestemd.* RED.

HET ALGEMEEN BEURS-COMITÉ.

Dit in het laatste jaar ingestelde ligchaam, aan hetwelk de zorg voor de belangen van de aanzienlijkste effectenbeurs der wereld is toevertrouwd, heeft dezer dagen een loffelijk blijk van zelfstandigheid gegeven. Indien het den ingeslagen goeden weg blijft bewandelen, zullen de regten der houders van buitenlandsche effecten in Nederland voor het vervolg, meer dan tot nu toe het geval was, worden in aanmerking genomen. Door ettelijke staten is dit trouwens steeds geschied, en zij vinden eene ruime belooning in de bereidwilligheid, waarmede hun financiele operatien hier te lande worden ondersteund. Anderen hebben het echter zoo streng niet genomen met verbindtenissen jegens Nederlands ingezetenen. De handelingen van Zweden en van Peru b. v. laten vrij wat te wenschen over; één staat heeft zelfs zijne crediteuren in Nederland sedert eene lange reeks van jaren dermate behandeld, als of het éene verdienste, een roem ware, den welgestelden, rijken, Nederlander te plunderen. Spanje heeft, ja, ook zijne schuldeischers in Engeland van een gedeelte van hun vermogen ontzet, maar er is toch geen enkele Spaansche schuldbrief in handen van Engelschen, die niet, met toestemming der belanghebbenden, geregeld ware; terwijl er in Nederland, te beginnen met de leening ten behoeve van het kanaal van Arragon, eene lange ceel van Spaansche Obligatien bestaat, al is dan ook het bedrag derzelve niet zeer aanzienlijk, waarmede de hoovaardige schuldenaar, de meest gegronde reclamatien met Kastiliaansche trots in den wind slaande, vermetelden spot drijft. Gelukkiglijk wordt van lieverlede het gewigt der Amsterdamsche beurs buitens lands meer dan voorheen bevroed. De beurs is zoo veel te belangrijker voor het crediet der staten geworden, sedert de meeste andere beurzen zich voornamelijk met aandeelen in spoorwegen, crediet-instellingen en allerlei andere industriele ondernemingen bezig houden.

Het zal dus eenen grooten en heilzamen indruk buiten 's lands maken, dat op hetzelfde tijdstip, dat een nieuw 3 pCts. effect van Portugal te Amsterdam in de officiele prijsnotering opgenomen en, in drie dagen, een derde der leening daar grif geplaatst wordt, een nieuw 3 pCts. effect van Spanje aan de beurs wordt geweerd en geen fatsoenlijk makelaar of commissionnair zijnen naam door eenige transactie in dit geprotteerde product wil compromitteren.

Het door het beurs-comité genomen besluit, de nieuwe Spaansche leening bij Mirès niet in de notering op te nemen, is ook in een ander opzigt hoogst verblijdend. Het bewijst duidelijk, dat, wat men ook van de verlastering der zeden moge zeggen, de goede beginselen toch nog steeds in Nederland veel hooger worden gesteld dan ijdel wereldsch goud. Zoo wij wel onderrigt zijn, waren de leden van het beurs-comité vrij eensgezind omtrent de niet-toelating van het nieuwe Spaansche maaksel. Slechts wilden eenigen, dat dit geschiedde uit eerbied voor het beginsel, dat een staat, die de stelligste, de heiligste verbindtenissen, niet uit noodtwang, maar uit gebrek aan goede trouw, schaamteloos verguist, niet in het regtgezinde Nederland nieuwe geldschieters moet komen zoeken, terwijl enkelen daarentegen de weigering wilden gegrond zien op de omstandigheid, dat het effect ook op andere beurzen niet wordt genoteerd. Het behoeft nauwelijks gezegd te worden, dat deze bekrompen zienswijze, de kleingeestige gedachte, de Amsterdamsche beurs onder de voogdij van anderen te willen stellen, weinig sympathie heeft kunnen vinden. Zulke erbarmelijke gedachten mogen kunnen worden gekoesterd door den buitenlander, die zich, met geen ander doel dan zoo spoedig te vergaren, tijdelijk hier heeft gevestigd, en bij diens handlangers; het sluit af op het nationaal gevoel van elken echten Nederlander en ook van den vreemdeling, die liefde en achting toedraagt aan het land zijner keuze. Op eenige der voorname grachten van Nederlands hoofdstad zijn meer obligatien ten laste van het Russische en van het Oostenrijksche Keizerrijk te vinden, dan in het geheele, wijd uitgestrekte gebied van Engelands Koningin. En onze beurs zoude evenwel lessen ontvangen uit Londen, zich vernederen de gehoorzame dienares te zijn der besluiten van het baatzuchtige comité der Londensche Stock-Exchange, dat bij geene gelegenheid acht heeft geslagen op Nederlandsche belangen, wel integendeel deze meer dan eens opzettelijk heeft trachten te benadeelen. Gelukkig dan, dat het beurs-comité, zijne roeping waardig, niet uit zucht tot slaafsche navolging, niet uit inschikkelijkheid jegens wien dan ook, maar uit eigen vrije beweging, een heilzaam en, zoo men mag hopen, zegenrijk besluit genomen heeft. Moge het beurs-comité zoo voortgaan en de namen der leden, die met lofwaardigen ijver de beginselen van regt en zedelijkheid voor alle lage intrigues weten te doen zegevieren, zullen ook nog in lateren tijd met eere genoemd worden.

VERKIEZING VAN HOOFD-INGELANDEN IN DEN HAARLEMMERMEERPOLDER.

Op den 3den April aanstaande zullen de stemgeregtigde ingelanden (dat zijn diegene, welke 5 bunders of meer in eigendom hebben) in de gelegenheid zijn, om eene keuze van hoofdingelanden te doen, gegrond op de ondervinding der genomen besluiten.

Vele ingelanden zijn teregt zeer ontevreden, dat hoofdingelanden onlangs een plan van het dagelijks bestuur hebben aangenomen, dat niet alleen door ingelanden met kracht is bestreden, op grond van hunne betere overtuiginh, maar ook tegen het gevoelen van deskundigen, dat het bestuur geen regt heeft, om over gronden van anderen te beschikken, zonder het beginsel van onteigening in acht te nemen.

Men leze hierover artt. 24 en 28 van de verkoop-acte. Niet ten onregte is men ontevreden over den handgreep van het bestuur op 27 Jan. en over de houding van hoofdingelanden tegenover dat bestuur, hetwelk door eene verandering een ontwerp voordroeg, dat ingelanden niet hebben ingezien.

Men zoude eene reeks van daden kunnen opsommen, die niet strooken met een toezigt, zooals wenschelijk was en waarvan de tegenwoordige begrooting bij eventueel onderzoek het bewijs zal leveren, van zulke gebreken, dat hoofdingelanden voor de eer aan hunne betrekking verbonden, een goed onderzoek als noodig mogen achten.

Maar het blijkt, dat de afscheiding, die noodwendig tusschen een uitvoerend en een controlerend ligshaam moet bestaan, ontbreekt, en tot nadeel van den polder moet werken, waarom verscheidene ingelanden tot de overtuiging zijn gekomen, dat de tijd daar is, om door het regt van verkiezing een afkeurend teeken te geven over de wijze van handelen van het bestuur met betrekking tot den polder, en alzoo hunne mede-ingelanden aanraden, om de thans aftredende heeren *niet* te herkiezen, niet omdat zij iets persoonlijks tegen hen zoude hebben, maar om door keuze van nieuwe personen aan te toonen, dat het tegenwoordig niet in dien geest gaat, zooals de behoefte des polders zulks vordert.

Door eene geheel nieuwe keuze van drie andere hoofd-ingelanden, wordt dit collegie voor een gedeelte vernieuwd, en is het allerwenschelijkst, dat de kiezers zich vereenigen, om zoo mogelijk hunne stemmen te verdeelen en daardoor een krachtig protest te leveren, tot verandering van den tegenwoordigen gang van zaken. S.......

Aan de Redactie van het Handelsblad.

Terwijl aan het Postkantoor te Amsterdam de schriftelijke kopij van drukwerk, met de drukproeven onder kruisband verzonden, als begrepen onder het port der proeven (2 cents per vel) wordt aangemerkt en ter verzending aangenomen, wordt die op andere postkantoren, b.v. te 's Hertogenbosch, als schrift beschouwd en zoo doende proef en kopij aan den gewonen brieventax onderworpen. Schrijver dezer is in het zekere onderrigt, dat naar aanleiding van een desbetreffend verzoek of reclame van Dr. G. Vissering in der tijd door den Minister van Financien is beslist in den geest, waarnaar het Postkantoor te Amsterdam handelt; maar deze resolutie schijnt noch ter kennis van het algemeen, noch zelfs van die der respektieve postbeamten te zijn gekomen, weshalve schrijver heeft vermeend, er door middel van uw geacht en veel gelezen blad de aandacht op te moeten vestigen en het wenschelijk acht, dat hieromtrent van wege het Ministerie van Financien eene algemeene aanschrijving aan de respectieve portbeambten werd gerigt, opdat niet, gelijk schrijver meermalen tot zijn nadeel en oponthoud in zijne werkzaamheden heeft ondervonden, het publiek langer in deonaangename noodzakelijkheid worde gebragt, te moeten betalen voor iets, waarvoor het niets verschuldigd is. Ook ware het goed, dat daarbij tevens werd uitgemaakt, of woorden als corrigeren, revisie en dergelijke tot de zaak zelve en op drukproeven voorkomende woorden, wel dan niet als schrift aan te merken zijn; want ook hieromtrent schijnt bij sommige postkantoren twijfel te bestaan.

Een bestendig Lezer,
M. R. Mz.

MENGELINGEN.

DE CACHUCHA. (*)

Op de vraag: wat is de *Cachucha?* zal men waarschijnlijk eenvoudig antwoorden: eene bekende Spaansche dans. In Spanje evenwel verstaat men onder dit woord nog al wat meer. Zie hier hoe een Spaansche schrijver, Manuel de Cuendias zich hieromtrent uitlaat: Het Spaansche woord *Cachucha* vindt men in geen woordenboek, heeft geene uitsluitende beteekenis, of liever, het dient om alles uit te drukken. Het is de naam voor alles wat men in de dagelijksche taal niet mag noemen; de uitdrukking, die in Spanje al de overige vervangt, welke in de menschelijke taal ontbreken. Cachucha geeft alles te kennen, wat aan de ontleding (analyse), door oordeelen des verstands, ontsnapt, wat men niet bepaald kan ontwikkelen. Het is de benaming voor alles wat de zinnen of de verbeeldingskracht buitengewoon sterk in beweging brengt, zonder dat het in het bijzonder uitsluitend tot eene persoon, eene zaak, een begrip of eene voorstelling betrekking heeft; dat men even goed op eene mannelijke als op eene vrouwelijke persoon kan toepassen; dat nooit in het meervoud gebruikt wordt, maar desniettemin eene veelheid kan te kennen geven; eindelijk een woord, dat ten gebruike dient van hen die het gemaakt hebben."

Niettegenstaande deze uitspraak van den Spaanschen schrijver, is het echter niet te ontkennen, dat Cachucha oorspronkelijk een Boheemsch woord is, en het waren de Gitano's (Zigeuners of Heidenen), welke het eerst daarvan gebruik maakten. Maar Cachucha heeft een vaderland en dit heet Andaluzie, het land der dichtkunst. Vermoedelijk was het een minnaar, die het woord op het oogenblik der hoogste verrukking het eerst uitsprak; een minnaar, die, niet wetende welken naam hij der door hem aangebedene schoone zoude geven, haar Cachucha noemde. Vervolgens werd het een innig teeder lied, hetwelk den hoogs en graad van liefdegloed uitdrukte; eindelijk een dans of veeleer eene volledige taal van gebaarden en zinrijke standen en bewegingen; eene hartstogtelijke welsprekenheid, door middel van schilderachtige wendingen en zwaaijingen des ligchaams, zoo als men die alleen in Spanje ziet.

Heden ten dage is het woord in Europa bekend, dank zij Fanny Elszler, die in de Parijsche opera zoo ontzettende geestdrift verwekte bij haar optreden in het ballet, *Le Diable Boiteux*, waartoe de bekende roman van dien naam van Lesage de stof geleverd heeft, en bij welke gelegenheid zij onder de benaming „Cachucha" een pas invoerde, welke deels iets van den Bolero, deels iets van den Fandango bevat; bovendien ook sedert in den jongsten tijd de Senora Pepita op de volmaaktste wijze dien dans aanschouwelijk heeft gemaakt. Evenwel weten alleen de Andaluziers dit woord toe te passen. Voor den Andaluzier, vooral echter voor den Gitano, is de Cachucha de uitdrukking voor elken levendigen hartstogt, voor elke onuitsprekelijke opwelling, voor al wat kostelijk is op het gebied der zinnen of van den geest. Eene schilderij, welke hij bewondert, zonder ze te kunnen begrijpen, is *una Cachucha*; de met behoorlijkheid rijk begaafde, onwederstaanbaar treffende vrouw, met hare goudgele lokken, die hem van liefde dol maakt, is zijne Cachucha; de slanke boot, die pijlsnel de woelende golven doorklieft en vlug daarheen schiet, evenals de zwaluw, die langs de oppervlakte des waters heenstrijkt; het trotsche schip, dat zijne bliksems en donders tegen de vesting slingert en van daar met stroomen vuurs wordt beantwoord, o, dat alles is hem eene prachtige Cachucha! De geheel en al blaauwe, zuivere, heldere hemel van het land, waarin hij geboren is, deze hemel, wiens aanblik hem opwekt, tot vrolijkheid stemt en als het ware dronken van vreugde maakt; die met welriekende geuren vervulde lucht zijner dalen, de verkoelende wind zijner bergen, het zacht gemurmel der beken, het bruischen der neerspattende wateren, het rollen des donders en het schieten des bliksems uit de donkere wolken, ook dit alles is insgelijks eene Cachucha voor den zorgeloozen Gitano, dit zonderling wezen, dat van diefstal en dichtkunst, van zon, welriekende geuren en liefde leeft. De van liefde blakende Andaluzische schoone zal evenmin als de bruine Gitanilla (Zigeuner meisje) den man, welke hare geheele toegenegenheid bezit, *geliefde* of *minnaar* noemen. Het woord „geliefde" is te zinnelijk, het woord „minnaar" te gemeen, maar „Cachuca" drukt alles volkomen uit. Cachucha geeft in dezen zin alles te kennen wat schoon, goed en edel is op aarde en in den hemel.

Het woord Cachucha komt den Spanjaarden dikwijls zeer te stade, om eene aanstootelijke of ongepaste uitdrukking te vermijden en spaart hun de moeite van eene dichterlijke vergelijking. In de verhevene, warme taal der Spanjaarden bevat Cachucha alle hartstogten, alle deugden, al het verhevene en lage in zich. Cachucha eindelijk is een woord, dat tegen eene geheele taal opweegt; het is het zinnebeeld voor alle dichterlijke welsprekendheid. Dit woord is wezenlijk echt Spaansch geworden, geene andere taal kan het zich toeëigenen of het vertalen, om de eenvoudige rede, dat dit woord niets beteekent en toch alles kan uitdrukken.

(*) *Spreek uit volgens onze taal:* Katsjoetsja.

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 22 Maart.

STADS SCHOUWBURG. Eindelijk is aan het lang beproefde geduld onzer kunstminnaars, die uit verscheiden steden in den omtrek den lof hoorden weêrgalmen van het nieuwe oorspronkelijke drama *Juffer Serklaas*, van den Heer H. J. Schimmel, voldaan. Gisteren avond werd het ten tooneele gebragt en wel met een bijzonder gunstigen uitslag. Het talrijke publiek woonde met de meeste belangstelling deze voorstelling bij, en gaf veelvuldige malen zijne goedkeuring en zijn genoegen te kennen. De rigting en strekking van dit nieuwe voortbrengsel van Nedederlandsche kunst hebben veel overeenkomst met die van Scribe's *Verre d'Eau.* Even als de heerschzuchtige hertogin Marlborough de zwakke Koningin Anna van Engeland beheerscht, bestuurt in het onderhavige stuk de markies de Bedmar de souvereine der Zuidelijke Nederlanden, Isabella van Oostenrijk; even als de schrandere Bolingbroke de intrigues der hertogin weet te doen mislukken en hare magt te fnuiken, den vrede tusschen Engeland en Frankrijk te doen sluiten en daarenboven de verbindtenis der jeugdige gelieven Masham en Abigaïl weet tot stand te brengen, tracht ook Juffer Serklaas, zendeling van de Staten-Generaal der geüniëerde provincien te Brussel, de kuiperijen, listen en lagen van den markies te dwarsboomen, den vrede tusschen Spanje en de Nederlanden voor te bereiden, en de twee jeugdige gelieven, de gravin d'Hauterive en Alfred van Maldeghem, ten spijt aller hinderpalen, te vereenigen; in alle welke plannen zij dan ook door hare schranderheid, die zij onder het masker van onnoozelheid verbergt, slaagt. Overigens is de fabel goed aangelegd en goedvoortgezet, en met zeer onderhoudend episodes afgewisseld; de karakters zijn scherp geteekend en de dialoog vloeijend en zakelijk, en daar, waar het de omstandigheden gedoogden, met beelden, leenspreuken, enz., versierd. De mise-en-scène en costumering verdienen allen lof, alsmede de vertooning, waarbij zich voornamelijk hebben onderscheiden Mw. Engelman-Bia als Juffer Serklaas, die herhaalde malen toegejuicht en teruggeroepen werd, en de Heer Veltman als de markies de Bedmar, wien de onderscheiding van teruggeroepen te worden mede op het einde te beurt viel; vervolgens in ondergeschikte rollen de Heeren Roobol, Tjasink, Metsch, de Dames Thiensma-Rinkes, Kleine, Stoetz-Majofski, enz. — Het nieuwe allerliefste ballet *De Liefde in het Dorp* wordt bij voortduring met bijval herhaald, hetgeen insgelijks met *Ben Leïl* het geval is, welk geliefkoosd spectakelstuk morgen voor de laatste maal zal vertoond worden. — Door het Hoogduitsche opera-gezelschap is Dingsdag jl. Flotow's *Martha* met uitbundigen bijval en ten aanhoore van een talrijk publiek herhaald. De Heer Steger heeft zich als Lyonel in voorn. opera en vervolgens in eene scène uit Verdi's *Hernani* nieuwe lauweren verworven. Overigens hebben zich Mw. Teli-Rosa (bij wie intusschen tegen het einde de physieke krachten te kort schoten), Mw. Hofbauer, de Heer Kren, enz., mede den bijval der toehoorders waardig gemaakt.

SALON in de Nes. Twee van ouds geliefkoosde stukken, te weten *De Abt de l'Épée* en *De Zuster van Jocrisse*, zijn met den besten uitslag weder ten tooneele gebragt. In het eerstgenoemde heeft bijzonder Mw. Lapra als de sprakelooze knaap Julius voldaan; de overige rollen werden met lof vervuld door de Heeren Jacqui, Vink, Eger, Fennema, Korff, Mw. Ellenberger, Mej. A. Ellenberger, Mw. Larondelle, enz. *De Zuster van Jocrisse* werd vlug en los afgespeeld door Gijswijt, Schenck en Burksen, en door de dames de Louw en Gijswijt Op 7 April e. k, verwacht men eene buitengewone voorstelling ten voordeele van den zoo verdienstelijken tooneelschilder den Heer Grootveldt, bij welke gelegenheid behalve het drama *de Slavenmarkt*, in hetwelk de beneficiant zijn lofwaardig talent zoo bijzonder heeft ten toon gespreid, een nieuw tafereel uit den jongsten watersnood in Gelderland, mede door denzelfden ontworpen, geschilderd en gemachineerd, zai worden vertoond.

SALON in de Amstelstraat. In den loop dezer week is weder ten tooneele gebragt *Maria of de Overstrooming*, een melodrama, dat zoowel wegens zijn boeijenden inhoud als wegens de verrassende decoratien en lofwaardige vertooning eenige jaren geleden zoo veel sensatie verwekte. Ook nu heeft het weder eene buitengewone belangstelling verwekt en is met geestdrift toegejuicht geworden. Bij de vertooning hebben uitgemunt de Heeren Judels, van Biene, Rozelaar, Heesbeen, Mw. Coenen, Mw. Stol, enz. enz.

GRAND THEATRE in de Amstelstraat. Er is in den loop der week door het Ned. tooneelgezelschap een nieuw drama, *de Zeekapitein*, ten tooneele gebragt, waarvan wij bij eene volgende gelegenheid zullen gewagen. In de societeit *Eendragt maakt Magt* had Zondag jl. in dit locaal een concert plaats, op hetwelk zich met bijval deden hooren Mw. Mennle, de Heeren Faassen en Lorje, zang, de Heeren Schoeman fluit, J. Heukeroth, trompet en J. S. Kinsbergen, viool; van welken laatstgenoemden jeugdigen toonkunstenaar, die eene compositie van de Bériot met zoo veel juistheid, zuiverheid, vlugheid en smaak voordroeg, wij met des te meer belangstelling gewagen, daar hij een kweekeling is van onzen onvergetelijken J. B. v. Bree, die zoo gaarne jeugdige talenten belangloos voorthielp. Op morgen avond verwacht men eene herhaling van *Griseldis*, in welk drama Mw. van Lier zoo bijzonder uitmunt. Naar men wil, zal hier eerstdaags ten tooneele worden gebragt: *de Schipbreuk der Medusa*, een drama, dat vroeger de grootste sensatie bij ons schouwlustig publiek verwekte. Door het Hoogd. tooneelgezelschap is dezer dagen ten tooneele gebragt: *der Verschwender*, een onderhoudend tooversprookje, waarbij zich hebben onderscheiden Mw. Lehmann, Mw. Mennle, de Heeren Fellenberg, Frei, Reichenbach, Meijer, enz. enz.

SALON op den Singel. Ten voordeele van den zoo verdienstelijken tooneelkunstenaar den Heer Delerot is dezer dagen weder ten tooneele gebragt het treffende drama *l'Honneur de la Maison*, welke opvoering aan de voornaamste vertooners Mw. Raymond, de Heeren Delerot, Arthur, enz., eervolle bijvalsbetuigingen verschaft heeft. *La Question d'Argent* lokt hier, even als in de Salon in den Nes, nog altoos een talrijk publiek en veel bijval uit.

FRASCATI. Op het concert van Zondag jl. hebben zich de drie virtuozen, de Heeren Vrugt, zang; M. A Reichert, fluit, en J. C. H. Iburg, viool, met bijzonderen bijval doen hooren. Heden avond zullen de beide laatstgenoemde wederom optreden.

De belangstelling in Henry Dessort's *Kunstgalerij*, bevattende een *Anatomisch-Ethnologisch Museum*, ten toon gesteld in eene welingerigte tent op het Amstelveld, vermeerdert gedurig, en met genoegen bezoekt dagelijks een aantal weetgierigen deze zoo talrijke verzameling van kunstig nagebootste voorwerpen van het organismus en het mechanismus van het menschelijk ligchaam.

Uit Middelburg meldt men ons, dat de jeugdige dilettant, de jonge Heer J. K. E. Koolhaas Aarinksen, kweekeling van den Heer A. J. Emden, muziekmeester aldaar, zich op twee concerten voor een liefdadig doel, te weten op 22 Jan. en 6 Febr. jl. met den meesten bijval heeft doen hooren, en door de uitmuntende voordragt van een viool-concert van de Bériot, *Elegie et Barcarole* voor viool van Dancla, en een Duo voor piano en viool van de Bériot (met Mw. Anschütz), *Airs Hongrois* voor viool, enz. getoond heeft, welke verbazende vorderingen hij bij voortduring maakt en welke verwachting men van hem voor de bevordering der Nederlandsche toonkunst mag koesteren.

Uit Zaandam meldt men ons, dat aldaar op eergisteren avond een schitterend concert is gegeven door de zes navolgende virtuozen van Amsterdam, te weten: de Heeren J. Bersee en J. Roos, viool; W. Breedhof cornet à pistons; J. Mulder, trombone; J. C. von der Finck, piano, en F. Merlin, zoon, violoncel, onder medewerking van de Heeren Vrugt, zang, en G. E. Meijer, declamatie. Al de voorgedragen stukken werden met geestdrift toegejuicht, bovenal de zangstukken van den Heer Vrugt. Onder medewerking van een aantal liefhebbers werden eenige ouvertures, onder leiding van den Heer Bersée, bijzonder verdienstelijk uitgevoerd.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 518.

Wit begint en geeft op den 4den zet mat.

ZWART.

8
7
6
5
4
3
2
1

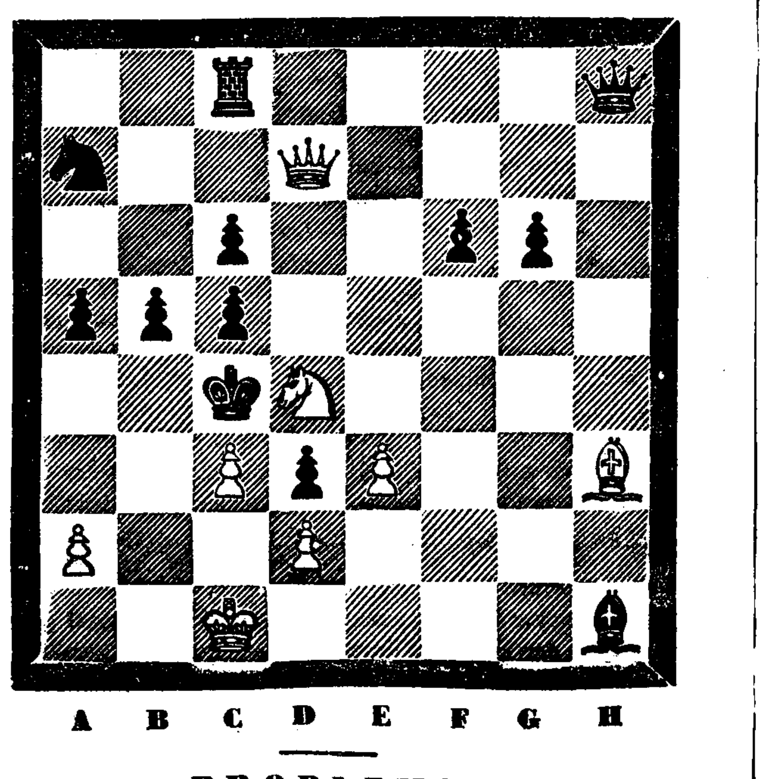

A B C D E F G H

PROBLEMA.

WIT: Kon. E 6, Kgin. A 1, Rheer F 7, Pions C 4, D 3, E 2, G 3, H 4.
ZWART: Kon. D 4, Paarden B 4, D 2, Pions C 3, 5, E 3, F 6.
Wit geeft op den 4den zet mat.

OPLOSSING VAN N°. 517.

1. WIT	D 2 op C 1		ZWART	E 6 op D 5
2.	A 7 „ B 7			B 4 „ B 3
3.	C 1 „ A 3 † en mat (met variatie.)			

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

1. WIT: A 3 op G 3, A 4 op A 5, G 3 op C 7, C 5 op D 3, B 2 op B 3.
2. WIT: B 2 op A 3, A 3 op C 5, E 2 op E 6, C 2 op F 5, H 6 op F 6 (met variatie).
3. WIT: C 6 op E 8, C 1 op H 6, E 8 op F 8, F 3 op F 5, F 8 op G 7.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van het Schaakgezelschap *Schaakliefhebbers* te Monnickendam, en van de HH. G. S. en J. D. B. te Dordrecht, O. te Zaandam, D. te Middelburg.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.